

DEBRECZENI

HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRA HELYBEN ÉS VIDEKEN
HÁROM PENGŐ, NEGYEDÉVRE 9 PENGŐ.
EGYES SZÁM VÁSÁRLÁSÁNÁL ÁRA
HETEKŰZNET 10 FILL., VASÁRNAP 20 FILLÉR
KIADÓHIVATAL KOSSUTH-U. 3. I. E. T. 141

FŐSZERKESZTŐ:
THAN GYULA.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY.

ntetes
Nemzeti Múzeumnak
rmentve. Budapest.

SZERKESZTŐSÉG ÉS NYOMDA: JÓZSEF
KIR. HERCEG-UTCA 16. SZÁM ALATT.
SZERKESZTŐSÉG TELEFONSZÁMA 3-48.
A NYOMDA TELEFONSZÁMA 3-47.
KIADÓHIVATAL KOSSUTH-U. 3. I. E. T. 141

A megjavult kereskedelmi mérleg

Az 1929. év külkereskedelméről megjelent statisztika meglepő fordulatot jelez Magyarország külkereskedelmi forgalmában. Az 1928 esztendőben a kereskedelmi mérleg tudvaleg 370 millió pengővel volt passzív, ami annyit jelent, ennyivel több árut hoztunk be a külföldről, mint amennyit mi a külföldre kiszállítottunk. Ez a 370 millió passzívum a múlt esztendőben 23 millióra csökkent és ezzel gazdasági életünk leg súlyosabb kára és veszedelme váratlanul gyorsan kiküszöbölődött. Egy nagy külkereskedelmi passzívum azáltal fenyeget, hogy az ország a külföldi áru megfizetéseért dolgozik, ezzel mindinkább elszegényedik és végül a külföld vazallusává válik. A külkereskedelmi múlt évi kedvező alakulása most felszabadította országunkat a súlyosan fenyegető veszedelem lidércnyomásától.

És vajon minek köszönhetjük ezt az örömdetes fordulatot? Elsősorban a magyar gazdaközönség vállvetett munkájának, amely lehetővé tette, hogy a mezőgazdasági cikkek kivitelére nem remélt mértékben fellendüljön. Így buzából negyven millió pengővel, lisztből 13,6 millió pengővel, állatokból 72 millió pengővel, cukorból 14,7 millió pengővel többet exportáltunk, mint az 1928. évben. Az összes export 224,5 millió pengővel emelkedett túlnyomó részt az agrárkivitel révén, míg az ipari kivitelben a vasipari gyártmányok, a gépek és készülékek eredményeztek nagyobb exportot.

De a mérleg javulásában szerepe van a behozatal csökkenésének is, minthogy az import 124 millióval volt kisebb, mint az előző évben. Végül eredményben a behozatal 1065 millió pengőre, a kivitel pedig 1042,2 millió pengőre rugott. A behozatal tekintélyes csökkenése elsősorban annak köszönhető, hogy a magyar közönség egyre jobban elfordul a külföldi portékától és mindinkább a magyar iparcikkeket vásárolja. Ennek következtében a magyar ipar egyre képebbé vált a belső fogyasztás ellátására és ha a magyar közönségnek ez az iparpártoló hajlandósága tovább fokozódik, úgy remélhető, hogy a külföldi áruk behozatala mindig kisebb és kisebb lesz. A hazai ipar mindjobban ki fogja szorítani a külföldi cikket, amelyben Magyarország eddig óriási összegeket juttatott a külföldi munkásoknak és vállalkozóknak, ugyanakkor, amikor idehaza a munkanélküliek ezrei lézengtek kereset nélkül.

De a mezőgazdasági kivitel nagy fellendülése azt is mutatja, hogy a kormány exportfejlesztési politikája helyes és céltudatos volt, a magyar mezőgazdaságnak egyre jobban és jobban fel kell karolnia azoknak a

cikkeknek a termelését, amelyekre a külső fogyasztási piacokon mindig van jó vevő. Így igen fontos szerepe jut a kivitel jövődjének fejlesztésében a baromfinak, a tojásnak, a gyümölcsnek és a főzelékféléknek. A zsirser-tések igen nagy exportja igazolja, hogy a kormány által nyújtott hízla-

lasi hitel célját elérte. Hiszen csak Bécsbe egymagában több zsirser-tést szállított Magyarország, mint eddigi legnagyobb versenytársa, Jugoszlávia. A baromfitenyésztés gyökere átalakítása a fajnemítés útján beláthatatlan perspektívát nyújt a mezőgazdáinknak.

A kereskedelmi mérleg passzívumának egy év alatt bekövetkezett megjavulása azt eredményezi, hogy fizetési mérlegünk egy év alatt 350 millióval javult és 500 millióról 150 millióra csökkent. A magyar mezőgazdaság külföldi hitelképességét ez a tény örömdetes emeli.

A pesti demokraták vezére gyűlölködő kirohanást intézett a parlamentben a kereszténypárt ellen

Gál Jenő a galíciaiak honosításáért — Wolff Károly és Buday Dezső visszautasították a rosszhiszemű kirohanást

Budapest, február 7.

A képviselőház mai ülésén folytatták a fővárosi törvényjavaslat vitáját.

Gál Jenő gyűlölködő hangon támadja a Ker. községi pártot, majd azt állítja, hogy annak vezetői a javaslat sorsának biztosítására paktumot kötöttek a belügyminiszterrel. *Szcitovszky Béla miniszter: Semmiféle paktumot nem kötöttem!*

Gál Jenő után azt bizonyítja, hogy a fővárost hatalmas károsodások érték a közúti és a városi villamos megváltása kapcsán, amikor a fővárost illető vagyonekat egyszerűen elorozták.

Elnök: Tessék tartózkodni az ilyen gyanúsításoktól.

Gál Jenő: Amikor a közúti és a városi vasutat megváltották, figyelmen kívül hagyták a törvénynek azt a rendelkezését, hogy a megváltandó vállalatok minden vagyonát a fővárost illeti. Ezzel szemben az történt, hogy a közúti alapított egy új vállalatot, a *Novát*, ahová bevitték azt a vagyont, amely a fővárost illette volna meg.

Buday Dezső: Nagy tévedés! Gál Jenő: Ön is tagja annak a végrehajtóbizottságnak, amely ezt a szerződést keresztülvitte.

Buday Dezső: Arról nem tehetünk, hogy rossz az alapszerződés.

Gál Jenő: Állítom, hogy a Nova hatalmas vagyontömegeket vitt el, melyeknek a fővárosra kellett volna háramlaniuk. Állítom, hogy a BESZKÁRT mai gazdálkodása ellentétben áll a miniszteri rendeletekkel és a jelenlegi belügyminiszter álláspontjával is, aki nem hagyott jóvá egy megállapodást, mert a főváros megkárosítására irányult.

Viczián István: Ön kivetkőzteti a tényeket!

Gál Jenő: Nem lehet elkótyavetyélni...

Ernst Sándor: Nem kótyavetyélni senki. (Zaj.) Így nem lehet beszélni.

Gál Jenő: A BESZKÁRT Liptó-körúti székházát is elvitte a Nova. Joggal kérdezheti, hogyan lehetséges, hogy ezek a kérdések sohasem kerültek azóta szóba a fővárosnál?

Wolff Károly: Azáltal, hogy olyan szerződést kötöttek, amely ezt lehetővé tette. De nem mi tettük lehetővé, hogy a Nova külön tartálékoltassa. — Nagy zaj támad a kereszténypárton. Egymásután kiáltják Gál

Jenő felé Wolff Károly, Ernst Sándor és Petrovác Gyula: Ki volt akkor a polgármester? Ki csinálta az alapszerződést? Ki kapott telket?

Elnök hosszasan csepet.

Patkányok a Rókus-hullaházában

Gál Jenő ezután felolvast egy levelet, amely szerint a Rókus-kórházban a hullakamrában a patkányok kezdik a hullákat, annyira, hogy a

Rókus-kórház egyik főorvosa kénytelen volt éjszakára farkaskutyáját a patkányok összefogdosására a kamrába záratni. A Kun-utcai kórházban a szülő nők a folyosón fekszenek, mert nincs hely. Haldoklók együtt vannak a gyógyuló betegekkel, mert ugyancsak nincs hely.

Wolff Károly: Az új Rókus-kórház építése el van határozva, ezt nagyon jól tudják az urak.

Wolff Károly kioktatja Gál Jenőt

Gál Jenő Wolff Károly felé: *Mikor ön volt uralmon, rongyolódott le minden.*

Wolff Károly: *A kommun alatt rongyolódott le minden.* (Nagy zaj a baloldalon.)

Gál Jenő: A keresztény rezsim alatt kizártak a munkából, kizártak a bizottságokból. Kiszajátították politikai célokból a kereszténység gondolatát. Önök még kedvenc minisztereket is megtámadják. (Nagy zaj.)

Turi Béla: *Az Egyenlőség! Az Egyenlőség! Zsidó gondolkodás!*

Gál Jenő: Azt a gyűlöletpolitikát, amelyet önök inauráltak, károsnak és veszedelmesnek tartom.

Ernst Sándor: *Ön gyűlölködik.*

Gál Jenő ezután a miniszterelnöknek az Egyenlőség-ben megjelent cikkét olvasta fel. Fajpolitikát üzen, holott az Ernstek, Wolffok éppolyan idegenek, mint a Goldbergek, Schönbergerek.

Wolff Károly indulatosan: Ez már nem igaz. *Ötven év hétszáz év nem mindegy.*

Gál Jenő: Önök tesznek megkülönböztetést keresztények és zsidók között.

Wolff Károly: *Igen, hirdetem, hogy: „Keresztények egy táborba!”*

Gál Jenő: Az a tény, hogy a kegyuri jogokat az új fővárosi törvényjavaslat a protestánsoknak is megadja, bizonyítja ez azt a törekvést, miszerint a zsidók nem egyenlőguak.

Friedrich István: Hiszen a fél Kozma-párt zsidókból áll.

Podmaniczky Endre báró: Maga zsidónak keresztelkedett!

Friedrich: *Hó!*

Podmaniczky: Tokaiban!

Gál Jenő: No, Fenyő is csak harminc éve nem zsidó! (Derültség a Ház minden oldalán.)

Gál Jenő: Folyton felszinen tartiak a felekezeti kérdéseket. Itt van a honosítások ügye.

— *A galíciaikat nem akarjuk honosítani* — mondja Wolff Károly.

Gál Jenő: Azok nem galíciaiak, hanem zsidó magyarok! (Nagy derültség.)

Szcitovszky Béla belügyminiszter: Tavaly 75.000 honosítási aktát dolgoztunk fel.

Gál Jenő: Tíz év alatt.

Szcitovszky Béla belügyminiszter: Egy év alatt. Már csak 10.000 honosítási akta vár elintézésre.

Gál Jenő a javaslatot nem fogadja el.

Miért van antiszemizmus?

Buday Dezső személyes kérdésben kért szót. Az a kérdés, hogy miképpen képződött a Nova-vagyon, nem intézhető el egy parlamenti felszólalás alakjában, — mondja — az a mód azonban, ahogy Gál Jenő az antiszemizmusról beszélt, csak azt bizonyítja, hogy benne nagymértékben megvan az antikrisztianizmus. Ha van antiszemizmus, az csak válasz az antikrisztianizmusra. Gál Jenő nem vizsgálta át alaposan a szerződést, különben nem beszélt volna így. A kereszténypártot ebben csak dicséret illeti, míg Gál Jenő felszólalását a gyűlölet és a tendencia vezette.

Socialista frázisok

Ezután Bárdos-Ferenc szóval fel, aki kijelentette, hogy helyesebb lett volna a fővárosi javaslatot a bűnös főváros megbüntetéséről szóló javaslatnak, vagy a főváros botbüntetési javaslatának nevezni, mert ez olyan. Kifogásolja a névjegyzékek összeállítását. Nem érti, miért van szükség a hatévi helybenlakásra. A belügyminiszter azért ragaszkodik

konokul ehez, mert itt a munkásokat, akik lakhelyüket gyakran kénytelenek változtatni, ki tudja szorítani a választók közül. A demokrácia kinyúlása, ami itt történik.

A kormány meg akarja hamisítani a szavazatok arányát. Lehetetlen, hogy a nagy néptömegeket kiszorítsák azokból a közületekből, amelyek sorsát intézik. Még mindig ott tartunk, hogy a szociáldemokrata pártnak a polgári jogokért kell sikeresznie. A javaslatot nem fogadják el.

Az ülés két órákor ért véget.

Debrecenben keresik egy talált postagalamb gazdáját

Démusz Ferenc békésgyulai lakos a múltkoriban jelentést tett az ottani rendőrségen, hogy Csabai-utca 6. szám alatti háza udvarára a galambjai közé repült egy „Küthy 1903. 3.” jelzésű hamvas szürke posta galamb, amelynek a féllábára egy másfél centiméter átmérőjű alumínium gyűrű volt erősítve.

A csabai rendőrség az ország összes rendőrségét értesítette erről a jelentésről, aminek alapján Debrecenben is felhívást intézett a rendőrség arra vonatkozólag, hogy a postagalamb gazdája, ha esetleg Debrecenben tartózkodik, jelentkezzen.

PÁRISBAN BEKÖSZÖNTÖTT A TÉL

A decemberi és január enyhe tél után Párisban most beköszöntött a tél. — Reggel óta havazott és a hőmérséklet ma reggel óta plus 14 fokról minus 2 fokra süllyedt a fagypontra alá.

MINISZTERTANÁCS

Budapest, február 7. A kormány tagjai ma délután 5 órakor Bethlen István gróf miniszterelnök elnökletével minisztertanácsot tartottak, mely folyó ügyekkel foglalkozott és este 9 órákor ért véget.

ÉRTÉKES PÉNZLELET SOPRONBAN

Woiser Mátyásné soproni asszony házában falóban építkezés közben 800 darab ezüst régi pénzt találtak. A pénz az 1500-as évekből származik. A leletet a soproni muzeumba vitték.

KATONA JÓZSEF EMLÉKÜNNEP

A római kath. gimnázium önképzőköré február 9-én d. e. 9 órákor tartja megemlékezését a legnagyobb magyar tragédia írójáról halálának százados fordulójára alkalmából. Debrecenben ezidőig ez az első megemlékezés Katonáról s éppen ezért remélhet, hogy nagy érdeklődés mellett fog lezajlani. Az intézet barátaikat ezúton is meghívjuk az ünnepségre.

Műsor a következő:

1. Hevesi—Volkóber: Magyarok Istene. Előadja az énekkar dr. Gyurácz Ferenc kegyr. tanár vezetésével.

2. Agyagfalvi: A véres kardot körülhordozom. Szavalja Wallner Ödön VI. oszt. tanuló.

3. Kudela Géza: Magyar Miatyánk. Krasznahorka büszke vára. Énekl. ifj. Kiss Béla I. o. t.

4. Emlékbeszéd Katona Józsefről. — Mondja Majoros Richárd önképzőkör elnök.

5. Hubai: A régi jó idők. Előadja Hegedűn Kiss Béla, zongorán P. Jánosy Ferenc VIII. o. t.

6. Katona József: Bánk bán II. és III. felvonás. Személyek: Bánk bán — Majoros Richárd VIII. o. t. Petúr — Neuhauer P. VIII. o. t. Mikhál — Vecsey T. VII. o. t. Simon — Strausz I. VII. o. t. Bibarach — Liebhart I. VIII. oszt. t. Ottó hg. — Baffy D. VII. o. t. Tibor — Vecsey I. VII. o. t. Békéltelenek. — Belépő díj nincs.

Visszaadják a tanítósnak a debreceni Tisza-internátust

Budapest, február 7. Gróf Klébelsberg Kunó ma a hajdúmegyei Gönczy Egyesület küldöttségét fogadta, melyet Maday Gyula és Barabás Samu országgyűlési képviselők vezettek a miniszter elé. A küldöttség nevében Maday Gyula a keletmagyarországi tanítósnak azt a kérését terjesztették elő, hogy a közel jövőben felszabaduló Tisza internátus épületeit adja vissza a miniszter eredeti rendeltetésének, legyen az ismét a tanító

gyermeknek nevelő otthona

Klebelsberg Kunó válaszában kijelentette, hogy erkölcsi kötelességének érzi az intézményt visszaadni eredeti hivatásának, annál is inkább, mert az internátus céljaira használt épületeket annak idején a tanítósnak filléreiből és áldozatkészségéből létesítették. Az épületeket fokozatosan engedik át rendelkezésüknek, aszerint, amint az azokban most lévő egyetemi intézmények új helyüket elfoglalják.

Merényletet követtek el Brazília aelnöke ellen

Newyork, február 7. Mello Vianna braziliai aelnök ellen merényletet követtek el, melynek során az aelnök nyakán és fején súlyosan megsebesült. A közelben több ember meghalt vagy megsebesült. A merénylet Dello Horizontóban történt.

Az Associated Press jelenti Rio de Janeiroból: Mina Geraes állam területén, Montes Claros közelében rálőttek a braziliai állam aelnökére, Mello Vianna doktorra. A kormány-

sajtóban ma délután leleplezett utalások történtek arra, hogy a merénylet a Mina Geraes kormányzáság tudtával történt, ahol az ellenzék van hatalmon. Mello Vianna a hátán és fején sebesült meg. Legújabb hírek szerint a merénylet Montes Clarosban történt. Az általános lövöldözés közben 5 személy, közülük Mello Vianna titkára halálosan és 15 ember könnyebben sebesült meg. A sebesült aelnököt kórházba szállították.

Agyonlöttek két mexikói polgármestert a beiktató ünnepség bálján

Egy jelmezes férfi volt a gyilkos

Newyork, február 7. A mexikói öböl partvidékén fekvő Altamira városának volt és új polgármesterét meggyilkolták. Ugyanazon a napon történt a gyilkosság, mint amelyen merényletet követtek el Ortiz Rubio köztársasági elnök ellen. Február 5-én adta át hivatalát a régi polgármester az utódnak és az új polgármester beiktatása a városi tanács dísztermében nagy ünnep közepette ment végbe. Bál

követte a beiktatást, farsangi mulatság, amelyen karneváli jelmezben voltak a mulatozók. Egyszerre csak egy jelmezes férfi ugrott a két polgármester asztalához és egészen közelről többször lőtt rájuk. Mind a ketten eszméletlenül rogytak össze és noha mingyárt kéznél volt az orvosi segítség, már nem lehetett segíteni. Mind a ketten meghaltak. A gyilkos a nagy zürzavarban elmenekült.

Zichy János gróf nyilatkozata az „Egyenlőség” nyilatkozata ügyében

A Kereszténypárt elnöke sohasem írt cikket a harcias zsidó lapocskába

Budapest, február 7. Zichy János gróf a gazdasági és szociális párt elnöke az alábbi nyilatkozat közlésére kérte fel a MOT-ot: A Magyar Távirat Iroda pénteken délután illetékes helyről származó nyilatkozatot adott ki, mely azt állítja, hogy az „Egyenlőség” című hetilap néhány évvel ezelőtt munkatársai között üdvözölhetett engem is, aki a kereszténypárt tegnapi határozatáhozatala al-

kalmával elnököltöm. Ezzel szemben meg kell állapítanom, hogy soha semmi-féle formába sem voltam az „Egyenlőség” munkatársa. Ellenben három évvel ezelőtt Sándor Pál jubileumakor az „Egyenlőség” felkért, hogy nyilatkozzam, mint politikai ellenfél Sándor Pálról. Elküldöttem levélben nyilatkozatomat, melyben azt fejtettem, hogy az ellenfélben megtudom becsülni a bátorságot, azt az embert, aki férfi a tal-

Majestic tea

izre, zamatra és szívre a legjobb, amit e téren csak kívánni lehet. Kapható eredeti bádögdobozokban.

Kontsek Géza k. r. t.

pán. Ezt a nyilatkozatomat közölte az „Egyenlőség”. De nem értem, hogy az illetékes hely miért éppen ezt kereste a kultuszminiszter ur vasárnapi szereplésének mentegetésére. A magyar közéletben azt még soha senki se kifogásolta, hogy a politikusok más irányu, vagy világnézetű újságban nyilatkozatokat adtak. Ezt én is megtettem s miniszter koromban nem egyszer volt alkalmam érintkezni a zsidóság hivatalos sajtójával, ilyenkor azonban természetesen soha se léptem túl azokat a kereteket, melyeket az officium megkövetelt, de ennek alapján még soha senkit nem is neveztem valamely újság munkatársának.

A keresztény párt nem azért foglalt állást a kultuszminiszterrel szemben, mert az nyilatkozott, vagy cikket írt a mai kormányzati rendszerrel szemben álló lapban, hanem azért, mert bizonyos politikai kijelentéseket tett és mert ünneplte ezt a harcias politikai újságot Aki Sándor Pálról tett nyilatkozatom és tegnapi elnöklésem között következtetlenséget, vagy összeférhetlenséget akar felállítani, az cseppet sem jóhiszemű

Lopják a galambokat

(A Debreceni Ujság tudósítójától.) Az utóbbi időben több alkalommal fordult elő, hogy ismeretlen tettesek a galambtenyésztők állatállományát alaposan megdézsmálták. Ilyen úgymint egymásután érkeztek a feljelentések a debreceni rendőrségre, ahol széleskörű nyomozást indítottak a tolvajok kézrekerítésére.

Tegnap Tóth Endre Zrínyi-utca 9. szám alatt lakó városi tisztviselő tett feljelentést, mert galambducából 10 darab, mintegy száz pengő értékű fajgalambot elloptak. A tettest a rendőrség keresi.

FRANCIAORSZÁG NYUGDIJÁT AD A FRONTHARCOSOKNAK

Páris, február 7.

A kamara pénzügyi bizottsága ma elvben elhatározta, hogy a világháboruban résztvevett frontarcosoknak nyugdíjat szavaz meg és elhatározták, hogy e tételt az 1930. évi költségvetésbe beállítják.

Debrecen sz. kir. város Tégla és Cserépgyárában állandóan kapható

chamotte tégla és tűzálló agyag.

Megrendelésre különböző tűzállósági és minőségű chamotte árut és idomdarabot készítünk. Raktáron tartunk homlokzatképző tégla anyagokat, KLINKER-téglát a legváltozatosabb színben, továbbá ut és járda burkoló KLINKER-követ és lapokat.

Kézi és gépi falitéglat, valamint gépi tetőfedő cserépet kitanó minőségben gyártunk.

Megrendelés a gyári irodában és a Városi Takarékszövetkezetnél eszközölhető.

Telefon: 3-51. sz. Telefont: 3-51. sz.

Mosott

rongyot

vesz

lapunk nyomdája József kir. herceg-u. 16.

Ujabb életfogytiglani fegyházbüntetés a tiszazugi arzenperben

A halálraítelt koronatanu vallomása alapján ítélték el a férjgyilkos Jóljárt Istvánnét — „Nagyreven egy ártatlan asszony sincs” mondta az egyik tanu

Szolnok, február 7.

A tiszazugi arzenmérgezési bűnper negyedik főtárgyalását ma kezdte meg a szolnoki törvényszék Luchs-tanácsa.

A vádlott Varga Gyuláné, akit kétféle bűntettével vádol a szolnoki ügyészség, mert a vád szerint első férjét, Jóljárt Istvánt 1916. szeptemberében arzénal megmérgezte, majd 1921. szeptemberében első férjének nagyapját, Ambrus Mihályt tette el láb alól.

Óriási érdeklődés nyilvánult meg a tárgyalás iránt. A jegyeket már napokkal ezelőtt szétkapkodták. Talán még egyik tárgyalás iránt sem érdeklődtek annyira, mint ez iránt.

A vádlott kihallgatása

Kilenc óra előtt néhány perccel állította elő a fogházor Varga Gyulánét, a vádlottat, aki bokáig erőplüsskabátot, fehér selyemkendőt és féllakkcipőt viselt.

A vádirat ismertetése után megkezdte Varga Gyuláné kihallgatását. — Bűnösnek érzi-e magát? — hangzik az első kérdés.

— Nem vagyok bűnös, nem érzem magam bűnösnek, — válaszolt csendes hangon Vargáné. — Én nem adtam be egyiknek se mérget.

Vargáné ezután elmondta, hogy férje 1914-ben bevonult katonának, majd 1915. szeptemberében vakon került haza a harcterről. Gyakran járt fel a Vakok Intézetébe, majd gyomor- és tüdőbajjal a Zita-kórházba vitték. Halála előtt tizenkét napig volt otthon. A gyomrát és a hátát mindig fájlalta.

Elnök: Nem fordult maga Fazekasnéhoz?

Vargáné: Nem. Fazekasné a szomszédokban lakott, bejáratos volt hozzánk és különösen Ambrusékkal volt jóviszonyban. Férjem gyomor-fájása ellen kért tőle valami orvosságot. Fazekasné hozott is valami cseppeket és három-négy alkalommal öntött belőle a férjem ivóvizébe.

Elnök: És jobban lett tőle a férje?

Vargáné: Azt mondta, hogy jobban lett.

Elnök: Az orvosság bevétele után nem panaszkodott a férje gyomorgörcséről?

Vargáné: Az orvosság után nem.

Elnök: Nem kérte meg Fazekasnéat, hogy mit adott az urának?

Vargáné: De megkérdeztem s azt mondta, hogy gyomorfájás elleni orvosságot.

Elnök: A mérgezés után nem beszélt maga Fazekasnéval erre vonatkozólag?

Vargáné: De igen kérem. Fazekasné eljött hozzám és azt mondta, hogy legyek a fia felesége. Én elutasítottam, mire Fazekasné megfenyegetett, hogy majd megbánom.

Elnök: Az a vád is van maga ellen, hogy Ambrus Mihályt megölte.

Vargáné: Én nem öltem meg. — Ki ápolta a maga férjét?

Elnök: Az elképzelhetetlen, hogy Fazekasné minden ok, minden cél és fizetség nélkül megölte volna a maga urát és Ambrust.

— Nem tudom méltóságos ur. Öt minden beteghez hívták Nagyrevén, így az uramhoz is eljött.

— Nézze csak, — hajol előre székében az elnök — miért nem mondja meg maga nekünk az igazat?

— Magának a nyakán ült egy huszonöt esztendő vak ember, aki nem tudott dolgozni, aki magának terhére volt. Ezért maga összeült Fazekasné-

val, megtanácskozták a dolgot és megölték a férjét. Később azután, amikor Ambrus Mihály is terhére volt és a husz hold földet a maga leányára hagyta, akkor őt is megölték. — Kérem az én férjem nem volt terhemre...

— Ülön le — fejezi be az asszony kihallgatását az elnök.

Terhelő vallomást tesznek a tanuk
És megkezdődik a tanuk kihallgatása.

Szegedi Kálmán dr. tiszaföldvári község orvos volt az első tanu. Körorvos volt 1920-tól kezdve Cibakházán.

— Jóljárt Istvánt nem ismertem, — vallja — nem kezeltem, 1916. szeptemberében nem is kezelhettem, mert akkor a harctéren voltam és csak karácsony táján jöttem haza. Ambrusnál is csak halottkém voltam és agyvérzést állapítottam meg a nekem elmondott tünetek alapján. Bizonyos, hogy mérgezésre nem gyanakodtam.

Özvegy Sülye Zsigmondné, a vádlott édesanyja következik. Vallani akar.

Elnök: Maga ismerte Fazekasné, tudta, hogy milyen hirtelen halt meg a faluban. Miért hívták akkor orvos helyett mégis őt?

Tanu: Hát kérem, nem volt orvos a faluban és ha beteg volt valaki,

A halálra ítélt tanu döntő vallomása

Néhány lényegtelen vallomás után Kardos Mihályné kihallgatása következik. Kardos Mihályné legutóbb a szolnoki törvényszék férjének és fiának megmérgezése miatt halálra ítélt. Kardosné vallomásában ezeket mondja:

— Annyit tudok róluk, hogy rosszul éltek. Határozottan tudom, hogy Ambrus Zsuzsa néniél közbenjárt. Mikor Ambrust meglátogattam, gyanusak voltak nekem a körülmények. Kérdeztem tőle, hogy mi baja. Azt felelte, hogy nagyon rága valami a gyomrát. Gyanus volt nekem a dolog, sőt nemcsak gyanus, de mindjárt biztosan tudtam, hogy mérgezés történt. Nem kellett ezt nekem magyarázni. Én, aki a fiamat és az uramat megmérgeztem, ismerem már a tüneteket.

— Csak azért vallok, mert azt akarom, hogy kiderüljön az igazság, — folytatta Kardosné. — Az én tárgyalásomon egymás mellett ültünk Földváryné meg én. Én megmondtam az igazságot és ezért halálos ítélet lett a jutalmam, Földváryné mindent tagadott és őt kegyelmet kapott. Aki olyan sorsüldözött, mint én, hogy az igazságért halált kap, arról fel sem tétélezhető, hogy ne az igazat mondja. A Vargák kapuja előtt állottam, amikor a Zsuzsi néni panaszkodott nekem, hogy nem akar neki a Vargáné fizetni. Pedig kell neki fizetni, — mondotta a Zsuzsi néni. Akkor már nem élt sem Ambrus, sem Ambrusné.

Ha megjelent, — követte a halál
Az elnök: Nem mondta magának Fazekasné, hogy mire kéri a pénzt?

— Nem kellett azt nekem mondani, aki szintén összekötöttesben voltam vele. Elég volt a faluban csak annyit tudni, hogy Fazekasné megjelent a házban, olyan természetes dolog volt, hogy utána halál következett, minthogy korán reggel minden

mindjárt a Fazekasné hívták.

— Hát maga nem tudta, hogy Fazekasné mérgezéssel is foglalkozik?

— Kérem szépen, eddig senki se tudott arról.

Sebestyén Sándor a következő tanu.

Elmondja, hogy Jóljárt István csak vakságát panaszkolta, gyomorhájáról, gyomorfájdalmakról soha sem beszélt.

Jóljárt Béla, az elhalt unokatestvére kijelenti, hogy nem akar vallani. Varga Gyula, a vádlott asszony férje vallani akar.

— 1924-ben vettem el feleségül özv. Jóljárt Istvánnét, akit már régóta ismertem, mert Jóljárt István katonatársam volt, együtt is voltunk kiint a fronton. Arról nem tudok semmit, hogy Jóljárt Istvánnak gyomor-baja lett volna, mert nekem sem panaszkodott.

Most a védő kérlel:

— Mesélte magának Jóljárt, hogy a kórházban adtak be neki mérget?

— Igen, mondta, — feleli a tanu, — de én nem jelentettem a csendőrségnek, mert el sem hittem.

A Bocskay F. C. február 15-i Sevilla-bálján rendezendő

Sevilla ruhaversenyre Sevilla anyagok

a következő debreceni cégeknél vásárolhatók:

**Asztalos József,
Bernfel Sámuel rt. (csak nagyban)
Kontsek Kornél,
Ecker, Klein és Sugár,
Apollo Dívatház.**

**Molnár Lukács,
Rosenbaum Aladár (csak nagyban)
Brüll Ignác,
Stark Sándor,
Apollo Dívatház.**

házból kihajítják a libákat a mezőre. Egyre izgalmasabbá válik a halálraítelt Kardosné kihallgatása.

— Amikor Fazekasné azt mondta magának, — kérde a halálraítelt asszonytól az elnök, — hogy Jóljártné nem akart neki fizetni, akkor maga már tisztában volt, hogy Jóljártné portáján is mérgezés történt?

— Igen tisztában voltam.

— Miből?

— Tudtuk mi azt kérem Nagyrevén, hogy ez mit jelent. Az az elhatározásom lépett életbe, — folytatta Kardosné, hogy az igazság színterére lépek. Ezért ki merem jelenteni, — gesztikulál és hadonászik izgatottan a halálraítelt asszony, — hogy nincsen egyetlenegy ártatlan asszony sem, akinek a hullájában mérgezés van, annak az asszonya mérgezett.

Kardosné vallomása alatt a mai tárgyaláson eddig kihallgatott tanuk izgatottan figyelnek. Jóljártné némán ül a vádlottak padján. Kardosné pedig egyre hevesebben hadonászik, kiáltoz, minden sejt hangsúlyoz, szeméi villognak, fejt hátra dobja és így beszél.

Most Ács dr. védő kérdezi:

— Adatok vannak arra, hogy Ambrus Mihályt a felesége, Ambrus Mihályné ölte meg, még pedig az ön közreműködésével. Mit szól chez?

— Nem igaz. Ha igaz volna, megmondanám. Tessék csak felhívni a fogházból Cser Lajosné, aki szintén itt van, ő tudja, hogy Jóljártné öt mázsa buzát ígért a Zsuzsi néninek az orvosságért. Én az igazság színterét akarom kideríteni. Én bűnös vagyok, bűnhődöm is. Aki ártatlan, az szabaduljon, de aki bűnös, azt huzzák fel. Mert az nem lehet, hogy engem halálraítéltek, aki mellettem ült és tagadott, az kegyelmet kapott.

Most már toporzékol Kardosné. A

— A haláletet után Fazekasné mindig így nyilatkozott. Ha ő betette valahová a lábát, annak ott biztos eredménynek kellett lenni. Biztos, elnök ur, biztos.

— Nagyrevén tehát maguk tudták, hogy Fazekasné mivel foglalkozott?

— Sajnos, — sóhajt egy nagyot Kardosné — mi bizony tudtuk. Nagyon jól tudtuk. Ő vezetett bennünket félre, ő oktatott bennünket, hogy mit csináljunk.

Az „igazság színterére” lép a halálraítelt

termen végigfut a moraj.

— Én nyolevan pengőt fizettem Zsuzsi-néninek, Jóljártné is öt mázsa buzát ígért, mert olya asszony volt a Zsuzsi néni, hogy ahova mérget adott, ott kihuzta az utolsó párnát, oda mindig elment potyázni.

— No Vargáné, — állítja fel a vádlott asszonyt az elnök.

— Én nem tudok semmiről, én nem tudok a mérgezésről beszélni, az nem igaz, amit a Kardosné mond.

— Igaz-e az, hogy amikor Kardosné figyelmeztette magát arra, hogy miért nem fizet maga a Zsuzsi néni, akkor maga azt felelte: Egye meg a fene, azt akarja, hogy miudnemmet odaadjam neki.

— Nem igaz.

Kardosné a vádlott asszonyra kiált:

— De igaz, ezt mondtak nekem. Nincs eredménye az izgalmas szembesítésnek.

Az ügyész kéri Kardosné megesketését, a védő ellenzi.

Az elnök ezzel el is hocsátja Kardosné, a megesketés kérdésében később fog a törvényszék határozni.

Császár János csendőrmester a következő tanu, elmondja, hogy Vargáné önként jelentkezett nála vallomástételre. Azt vallotta, hogy férjének, Jóljárt Istvánnak halála után Fazekasné megmondta neki, hogy ő mérgezte meg a férjét, hogy a férj

halála után Jóljártné férjhez meheszen az ő fiához.

Bartos János és Ericska János csendőrtisztelhelyettesek Császár tiszthelyettesel egyezően adták elő a vádlott vallomásának lefolyását.

Ismét egy gyilkos tanu

Kronberg ügyész indítványozza Cser Lajosné kihallgatását. Cserné kétféle gyilkossággal vádolva az ügyész fogházában van, az a vád ellene, hogy csecsemőgyermekét tette el láb alól Fazekasné segítségével. Cserné az ügyész szerint tudja, hogy Fazekasné Jóljárt István megöléséért öt mázsa búzát kapott.

Az elnök szünetet rendel el, amíg Cserné elővezetik a fogházból. Lassan, lehajtott fejjel megy a bíróság elé Cserné, talpig feketébe öltözve, vállán nagykendővel. Öreg, sápadt asszony.

Tud-e arról, — kérdezi tőle az elnök, — hogy valami búzát adott Vargáné Fazekasnénak azért, mert az urat eltette láb alól?

Egy ideig hallgat az asszony, aztán halkán megszólal:

Igen, tudok róla. Nagyon szépen felkérem, úgy áll a dolog, hogy Varga Gyuláné valamikor odajött férjéért a mi kocsmánkba és azt mondta az urának, hogy hazajöhetne már. Férje azt felelte, hogy hazamegy, de akkor szorolni fog Vargáné, mer tölmázsaiba került az öregember eltétele. Ekkor Vargáné

rákiáltott az urára: „Ne járjon a szád, a fene egyen meg, bolond”.

— Miért van maga a fogházban? — Mérgőzés miatt. Annak vagyok az áldozata.

— Na Vargáné, mit szól maga Cser Lajosné vallomásához?

— Nem tudok róla, — hebegi a vádlott.

— Dehogyan nem tud. Tudja mindenki, hogy mit tett Fazekasné, — ismétli Cserné — nekem is a csecsemőimert tette tönkre.

— Bizonyos, hogy Fazekasné volt szó az öt mázsa búzával kapcsolatban? — kérdezi az ügyész a tanut.

Igen, azt mondta Vargáné, hogy Fazekasné öt mázsa búzáért tette el láb alól Ambrust.

A törvényszék rövid tanácskozás után úgy határoz, hogy Cserné és Kardosné megesketi vallomására.

Orvosi szakvélemények

A tanúkihallgatások után Orsos Imre dr és Kánitz István dr törvényszéki orvosszakértők terjesztik be szakértői véleményüket. A vélemény szerint Jóljárt István 25 éves korában halt meg. Három-négy ízben kapott mérget. Holttestében annyi arzént találtak, amennyi bőven elegendő egy emberélet kioltására.

Halálát tehát arzénmérgezés okozta. Ugyancsak arzénmérgezés okozta a 79 esztendő Ambrus Mihály halálát is.

Az elnök ezután iratokat jsmertet. A tárgyalást ezután félbeszakították.

Életfogytiglani fegyház

Délután Kronberg királyi ügyész tartotta meg vádbeszédét. Amikor ezt az asszonyt vádolom, — mondta a királyi ügyész —, eszembe jut Kibelsberg kultuszminiszternek egy cikke, amelyben arról ír, hogy a hadirokkant, aki megvakulva került haza a harctérről, a kórházban műszemet kapott. A műszem beillesztése után magához kérette feleségét. Örömben azt sem tudta, mivel kedveskedjék az asszonynak. Elérkezett a találkozás pillanata és amikor az asszony meglátta férjét, így kiáltott fel: „Neked is jobb lett volna ha a szapnell szétvitte volna a fejedet.” A hazajáért, családjáért hőiesen küzdő férjét, aki roncs testében hős lelkét hozta haza, így fogadta a felesége. Ez az asszony nemcsak megbántotta, de meg is gyilkolta férjét.

Acs Albert dr. védő azzal érvelt, hogy a vádlott ellen az ügyész semmi bizonyítékot sem tudott felhozni.

Az ítéletben a törvényszék büntetésnek mondotta ki Varga Gyulánét egy rendbeli gyilkosság büntetésében, melyet azáltal követett el, hogy férjét, Jóljárt Istvánt Fazekasnéval megölte oly módon, hogy a Vargáné által ren-

delkezésére bocsájtott ivóvizbe arzént öntött és azt Jóljárt megitta. Ennek következtében Jóljárt István 1926 december 21-én meghalt. Ezért a királyi törvényszék a 91. szakasz alkalmazásával Varga Gyulánét életfogytig tartó fegyházra és 10 évi hivatalvesztésre ítélte. A szabadságvesztés büntetéséből az elszervedett vizsgálati fogsággal 5 hónapot kitöltöttnek vett a bíróság. Az Ambrus Mihály ellen elkövetett gyilkosság vádjá alól a törvényszék Vargánét felmentette.

Az ítélet kihirdetése után Fuchs elnök megkérdezte a vádlottat, hogy megnyugszik-e az ítéletben.

— Nem nyugszom meg, nem tettem semmit, ártatlannak érzem magam, — felelte Vargáné.

Az ítélet ellen úgy az ügyész, mint a védő felebbezést jelentett be.

A legközelebbi főtárgyalás

Az arzénper legközelebbi tárgyalását február 14-én tartja a szolnoki törvényszék és akkor Földvári Sándorné született Kovács Mária és Teri Istvánné született Szücs Livia ügye kerül sorra.

Benyáts Emil cipőosztálya

Debrecen.

Nagy választék mindenfajta cipőkben.

Egyedül az árak hirtetése semmit sem jelent, miért is azt ez esetben elhagytam.

Önök meg kell győződnie a minőségéről, hogy felismerje jutányos árakat.

A valóságos emberektől megvonja az élelmiszerjegyet a szovjet

London, február 7. Kerenszky az első orosz forradalom vezére Oxfordban előadást tartott arról, hogy a múlt év óta több, mint 2 ezer orosz templomot zártak be. A szovjet program szerint 1933-ban egyetlen templomnak sem szabad orosz területen állni.

A vallási érzület legcsekélyebb megnyilvánulását az élelmiszerjegyek megvonása követi. A vörös hadsereg minden tagja állandó ellenőrzés alatt van. Naponta állítólag 5 embert végeznek ki, ami annak jele, hogy a lakosság még mindig nem nyugszik bele a vörös rémuralomba.

Semmi eredményt nem tud felmutatni a londoni tengerészeti konferencia

Róma, február 7. Londoni jelentés szerint az amerikai és angol delegáció nyugtalanságának és csodálkozásának ad kifejezést a felelt, hogy a tengerészet leszerelési értékeit még mindig nincsen túl az eljárási módokat problémáin. Erről a helyzetről a Tribuna ma a többek között a következőket írja: Az egyetlen nemzet, melynek joga van

arra, hogy csodálkozzék, unatkozzék és ha úgy tetszik bosszankodjék, mi vagyunk. A fasista Olaszország, mely elfogadta a meghívást, ma kész a legalacsonyabb arányszámokat is elfogadni, ha a többiek is elfogadják. Olaszország az egyetlen ország, melynek joga van nyíltan sajnálkozni azon, hogy az értekezlet mennyire nem előzte meg komoly előkészítést.

Megjelent újból a düsseldorfi rém

Düsseldorf, február 7. A városban csütörtökön este megint az a hír terjedt el, hogy előkeült a düsseldorfi vámpír. Az alkonyat beálltával az egyik utcáson egy gyanus külsejű, idősebb férfi megszólított egy öt éves kisleányt és magával akarta vinni. A kisleány sírni kezdett, mire több járókelő odasiették. Az idősebb férfi erre elengedte a gyermeket és fel-

ugrott egy éppen arra jövő villamosra. Bár semmi pozitív támpont nincs arra, hogy az ismeretlen férfi valóban a düsseldorfi tömeggyilkos lenne, a lakosság hangulata mégis újból rendkívül izgatott, annál is inkább, minthogy a berlini lapokban néhány nap óta újból oly hírek jelentek meg, hogy a tömeggyilkos újból életelt adott magáról.

Sikkasztási bűnyügyének főtárgyalása előtt főbelátte magát egy szombathelyi bankigazgató

Apósa sirján követte el az öngyilkosságot

Szombathely, február 7. A szombathelyi törvényszéken már 10 napja tart egy ügy tárgyalása és most a per szabadon levő vádlottja öngyilkosságot követett el. A vádlott Opánszky Gyula nyug. vasúti állomásfelügyelő, a községi hitelszövetkezet áruosztályának vezetője volt, akinek üzleti tevékenységében differenciák támadtak a szövetkezet vezetőségével. Az ügy már 19. óta húzódik és Kőszeg majdnem minden lakosa érdekelve volt benne. Napokig tartott volna a ta-

nuk kihallgatása a szövetkezet feljelentésére.

A szombathelyi királyi ügyészség két rendbeli sikkasztás, két rendbeli hűtlen kezelés és egy rendbeli hamis tanúzás ímen emelt vádat ellene. A mai tárgyaláson Opánszky igazgató már nem jelent meg. Ma reggel Kőszegen a temetőben apósa sirjánál agyonlötöte magát. Zsebében feleségéhez intézett bucsulevelet találtak. Az öngyilkosság hírének vétele után a büntetőtanács be-szüntette a további eljárást.

Válogatott

faj almák,

vérnarancs, mandarin.
Boszniai és kaliforniai
asalt szilva, Zöldborsó,
Zöldbab, paradicsom
konzervek nagy !!!
választékban !!!

Pálffy Tibor és Társa

Kossuth-u. 7. sz.

6

12

és

18

havi részletre árjegyzéki árban.

Philips Rádió

és villany felszerelési cikkek legolcsóbban a
Bárany Rádióházban

SZPNT ANNA-UTCA 1. SZÁM.

Rásó alispán Budapesten tárgyal Hajdúvármegye utépitési programjáról

(A Debreceni Ujság tudósítójától.) Hajdúvármegye törvényhatósági bizottsága, mint azt megírtuk, ötven kilométer hosszú megyei ut kiépítését vette tervbe. Az utépitési költségeit úgy irányozta elő a vármegye, hogy az építési költségek egyharmadát az állam, egyharmadát a vármegye fedezze volna, egyharmadrész költségeit pedig az érdekeltségek fizették volna. Ez a terv azonban nem volt keresztülvihető, mert a hajdúvármegyei érdekeltségek, vagyis a gazdák még mindig válságos helyzetben vannak a súlyos fagykárok következtében és semmiféle újabb megterhelést nem bírnak el.

Rásó István alispán látván a tárgy-

kárt szenvedettek nehéz anyagi helyzetét, más megoldást keresett az utépitési költségek előteremtésére és ez ügyben pénteken Budapestre utazott. Az új megoldási mód az lenne, hogy az érdekelteket egyelőre mentesítik az egyharmadrészes részesezés befizetése alól és ehelyett a kereskedelemügyi minisztériumból előnyös feltételek mellett államkölcsönt kérnek, hogy így előteremtsék az érdekeltségekre eső egyharmadrészes költséget.

Az alispán valószínűleg már a hételői közigazgatási bizottsági ülésen beszámol budapesti útjának eredményéről és a minisztériumban folytatott tanácskozásairól.

Március tizedikén választ új főgondnokot a debreceni református egyház

A presbiteri gyűlés nem tartja alkalmasnak a gázgyár melletti teret templom építésre

Debrecen, február 7.
(A D. U. tudósítójától.)

A debreceni református egyház presbiteriuma csütörtökön délután 3 órakor ülést tartott az egyház tanácstermében, amikor is dr. Juhász Nagy Sándor főjegyző ismertette a legutóbbi ülés óta egyházi célokra beérkezett adományokat, majd a Mester-utcai egyházzsolt költségvetésével kapcsolatos jelentést vették tudomásul.

Ezután a három új templomhely kijelölését tárgyalták. Ismeretes ugyanis, hogy a debreceni református egyház a várostól három üres telket kapott új templomok építésére és pedig a Homok-kertben, a Nyilas-telken és a Mester-utca végén. A város azzal a feltétellel engedte át az egyháznak ezeket a telkeket, hogy a tulajdonjog továbbra is a városé maradjon s az egyház csak azt a területet kapja meg telekkönyvileg is, amelyre a templomot építik fel, a többi szabadon hagyott részen azonban csak a használati jog illeti meg. A helyigminiszter az erre vonatkozó határozatot már jóvá is hagyta.

A homokkerti templomépítés ügye

Ebben az ügyben a presbiterium most újabb jelentős határozatot hozott. Ugyanis a város a Homokkertben a gázgyárral szemben levő 1500 négyszögletes területet jelölte ki s azt kérdezte az egyháztól, hogy alkalmasnak tartják-e ezt a telket a templomépítésre, mert ha nem, úgy intézkedni fognak a telek értékesítéséről és az így befolyt vételárból újabb telket fognak vásárolni a templom számára. A homokkerti egyházi körzet s a presbiterium véleménye szerint is a gázgyárral szemben levő telket nem alkalmas a templomnak s ezért átiratot intéznek a városhoz, amelyben kérni fogják, hogy az egyházzal együttesen mielőbb adják el a telket.

Elfogadta a presbiterium a csapókerti egyházi körzet megalakulására

vonatkozó jelentést s körzetvezető lelkészül Halász Andrászt jelölte ki.

Előkézületek a főgondnokválasztásra

A Nagy József elhalálozása folytán megüresedett egyházi főgondnoki tiszttség betöltésével kapcsolatos intézkedések megtétele következett ezután. Dr. Juhász Nagy Sándor ismertette, hogy harminc presbiter beadványt intézett dr. Baltazar Dezső püspökhöz, amelyben arra kérték, hogy tegye meg a szükséges lépéseket a főgondnoki tiszttség betöltése tárgyában. Az előkészítő bizottság javaslatát a presbiterium elfogadta s ezért a választás határidőjéül március 10-ét jelölték meg, — hacsak nem egyhangulag történik a választás —, tíz helyen fognak szavazni a különböző elemi iskolákban. A főgondnok mandátuma egy évre szól s az 1931 december 31-én jár le.

Segély-ügyek

A Diakonissza Intézet és a Hadi Árvaház, amely időközben a Diakonissza Intézetbe olvadt, azt kérte az egyháztól, hogy az annakidején 4000 aranykoronában megállapított segélyt valorizálja, mert az egyház a változott viszonyok miatt az utóbbi években már csak 2000 pengőt fizetett évente. A presbiterium kimondta egyhangú határozattal, hogy a segélyt száz százalékgig valorizálja s így ezentul évi 4640 pengőt fog kifizetni segélyként a Diakonissza Intézetnek.

A Dóczy-intézeti internátus mult évi zárószámadását fogadták el ezután s a presbiterium a felmentvényt is megadta, majd egyhangulag elhatározta, hogy az internátus kiváló igazgatójának, Kocz Aurélnának buzgó és eredményes működéséért hálát és köszönetet szavaz. Ugyancsak köszönetet szavazott áldásos működéséért a presbiterium Kovács János vallásoktató lelkésznek, aki azt kérte, hogy 32 évi szolgálata után

most hosszabb időre szabadságolja az egyház. A presbiterium a kérelmet teljesítette.

Függőkölcsönt vesz fel az egyház

A gazdasági bizottság javaslatát tárgyalták ezután, amely arra vonatkozott, hogy az Ondódon és az erdősegen létesítendő két tanyai lelkészség felállítására, valamint a Dóczy-intézeti építkezési munkálatokból még

kifizetetlen összeg fedezésére az egyház vegyen fel 150 ezer pengős függőkölcsönt. A presbiterium elfogadta a javaslatot s kimondotta, hogy már a kora tavasszal megkezdik a tanyai lelkészségekhez szükséges épületek felállítását.

Még néhány kisebb ügyet tárgyaltak le ezután, majd a gyűlés véget ért.

El Budapesttől

Kaposvári vélemény a debreceni „El Budapesttől” jelszóhoz

A Somogyi Ujság írja: A Somogyi Ujság vasárnapi számában közölte a debreceni polgármester nyilatkozatát, melyben a vidéki városok mellözése miatt emelt szót és kérte a kormányt, hogy a felveendő kölcsönből minél több beruházást eszközöljön a vidéki városokban, mert eddig a helyzet az volt, hogy míg Budapest aránytalanul összezsutottak mindent és a centralisztikus politika a főváros fejlesztésére rengeteget áldozott, addig a vidéki városok a legrikább esetekben részesülnek támogatásban, fejlődésükben teljesen magukra voltak hagyatva. Így állt elő azután, hogy amíg az ország fővárosa rohamlépésekkel haladt a nyugati kultúra útján, addig a poros, sáros, csatornázatlan, intézményeket nélküli vidéki városok éltek a maguk mult századbeli életét.

A debreceni jelszó hangos visszhangot keltett országwide, így Kaposvárott is. A jelszóval kapcsolatban kérdést intéztünk illetékes kaposvári körökhöz, ahol kijelentették, hogy a legteljesebb mértékben azonosítják magukat Debrecen polgármestere által előadottakkal. Véleményünk szerint eddig az volt a helyzet, hogy azok a városok részesültek állami építkezésekben, amelyek nagynevű protektorai voltak és remélik, hogy ez a helyzet a jövőben megváltozik és minden magyar város egyformán részesül a jótékony pénzeszében.

Megmozdul a vidék

A „civitas fidelissima” vezető orgánuma, a Soproni Hírlap február 6-i száma ezzel a címmel közli Rábel László főszerkesztő értékes és tartalmas vezércikkét, amely teljes szívvel magáévá teszi a vidék érdekében indított akciókat.

Írásának bevezetésében rámutat a hágai egyezmény közgazdasági következményeire, majd így folytatja cikkét:

Az eddigi szokás szerint minden beruházást a székesfővárosban hajtottak végre. Mert csak ott van szükség alkotásokra, a vidéken nincs. Csak ott vannak munkátlanak, a vidéken nincsenek. Csak ott hiányzik a mindennapi kenyér, a vidéken minden munkásnak tyúk fő vasáronként a fazekában.

És persze ezek a sokszáz milliós beruházások nem a főváros fizette adókból készülnek, hanem nagyrészt a vidék keserves pénzéből. Hát ez ellen az igazságtalanság ellen végre kell valamit tenni. Mi

mindnyájan szeretjük Budapestet, mert hazánk büszke fővárosa. De mennyire elhibázott politika, mely minden táplálékot ennek az egyetlen gyomornak ad, a test többi szervét pedig senyvedni hagyja. Okos gazdasági politika az, mely a testben a vérkeringést olyképp szabályozza, hogy minden részecskének jusson az éltető nedűből.

A vidék most megmozdult és kívánja, hogy a kormány az agyon-dédelgetett Budapest mellett gondoljon végre a vidékre is. Egyszerre két hidat is akarnak építeni Budapestre a Dunán, pedig ezek hiányában még sok ideig fejlődhet Budapest ipara és kereskedelme. Van a vidéken sokkal több elsőrendű szükséglet, tessék először azokat kielégíteni.

Ezután felsorolja Sopron jogos igényeit, majd rendkívül ügyelemreméltó cikkét a következőképp fejezi be:

Nem kérkedünk azzal a szép címmel, amelyet a törvényhozás címerpaizsunkra véselt. Mert magyar voltunk öseinktől öröklött adottság. Ezért nem jár jutalom. De sebeinket se mutogatjuk utcséli koldus módjára. Ezt büszkeségünk tiltja. Azt sem tesszük, hogy a római plebejusok módjára kivonuljunk a közkötelességek földjéről a Mons sacerra. Mi maradunk. De mert néma gyermeknek az anyja sem érti a szavát, hát megmondjuk, hogy hozzánk hiába jön Arrippa-mesét mondani a gyomor ellen fellázadó végtagokról. Mi nem házudozunk, de úgy érezzük, hogy jogunk van az élethez és a — nap-sütéshez.

A NYUGDIJAS KÖZALKALMAZOTTAK A BALATON MENTÉN IS ÉPÍTHETNEK ÁLLAMI KÖLCSÖNBŐL LAKÓHÁZAT

Budapest, február 7.

A népjóléti miniszter legújabb rendelete értelmében a tényleges szolgáltatásban álló köztisztviselők csak állandó lakóhelyükön való építkezéshez kaphatnak állami kölcsönt, a nyugdíjasok azonban bárhol, tehát a Balaton mentén is építhetnek házat, de igazolniok kell, hogy állandóan ott fognak lakni. Az új házak után akkor is kaphatnak 25—30 évi adómentességet, ha részletekben építik fel.

HIRDESSZEN

a Debreceni Ujságban

Mindenféle bel- és külföldi

szén, koks, tojásbrikett,
tüzifa és Berentei szén

Retorta bükkszén, kicsinyben és nagyban házhoz szállítva is

Gabányi Sándor utóda

Láng Miklós, Debrecen legrégebbi cégénél
a legolcsóbb napi áron beszerezhető

Csapó-utca 28. szám.

Telefonszám: 4-40

FEHÉRTÓI DANIEL

KLINIKAI SZALLITÓ
DEGENFELD-TÉR 4.
TELEFON 11-85. SZ.
TEMETKEZÉSI VALLALATÁNAK
TEMETÉSEI:

Orosz Imre IV-ik gimnáziumi tanuló életének 14-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 8-án délután fél 3 órakor lesz a Szent Anna-utcai temető kápolnájából a róm. kath. egyház szertartása szerint tartandó beszentelés után, a Szent Anna-utcai temetőbe.

Terkulya Mihály életének 8-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 8-án délután 3 órakor lesz a Szent Anna-utcai temető kápolnájából a gör. kath. egyház szertartása szerint tartandó beszentelés után, a Szent Anna-utcai temetőbe.

Építkeznek Budapesten — mi lesz a vidékkel?

A fővárosi lapok közlése szerint az elmúlt napon a közmunkák tanácsa ismét négy millió pengő értékű munkát adott vállalatba. Ezek a közmunkák kivétel nélkül a főváros fejlesztését szolgálják.

Finnországból magyar nyelvű levél érkezett Debrecen polgármesteréhez

Debrecen, január 7.
(A D. U. tudósítójától.)

Vásárhelyi Gyula budapesti hírlapíró nemrégiben kiadta a német nyelven írott „Ungarischer Könsaer Almanach“-ot, amelyből külföldi propaganda céljaira Debrecen város is több példányt rendelt meg. A debreceni példányokat a magyarság külföldi barátainak küldötték szíjjel s ezekre most érdekes köszönet érkezett Vásáry István polgármesterhez. Messze Finnországból, magyar nyelven írott levelet hozott a posta, amelyen egy Magyarországon járt finn így köszöni meg az almanachot: — Igen tisztelt Uram! Fogadjja leg-hálásabban köszönetemet az Ungarische Künster Almanachért, amelyet olyan szíves volt nekem elküldeni. Mivel a magyar kultúra iránt nagyon érdeklődöm, ebből sok adatot merithetek, azonkívül az ismerőseim is el fogják olvasni. Az a két és fél év, amelyet Magyarországon töltöttem, a legszebb éveim közé tartozik. Mély tisztelettel maradok igaz híve: Eliel Lagerer.

Érdekes, hogy míg más nemzetek fiai két esztendő alatt nehezen tudnak megtanulni a magyar nyelvet, Eliel Lagerer — mint az a levélből is kitünik — teljes tökéletességgel tud már magyarul és ott messze Taipal-saariban, ahonnan a levelezőlapot keltezte, bizonyára lelkes barátja is a magyar rokon nemzetnek.

Patkányt,

egeret, polcskát, sváb-bogarat azonnal kirt-hat biztos hatásu, speciális irtószerezrel. Egyetlen kísérlet meggyőzi a vásárlót. — Nagyon olcsón kapható

Stern festéküzletben
Piac-utca 10. (Bikával szemben.)

Összeírják Debrecenben az asszír és török menekülteket

A debreceni rendőrkapitányság külföldiek ellenőrző hivatala tudomást szerzett arról, hogy Debrecenben több Törökországból menekült külföldi tartózkodik. Ezeknek a menekülteknek egy része semmiféle igazoló irással nem rendelkezik s ezért a kapitányság elrendelte összeírásukat és a következő felhívást bocsátotta ki:

Felhívás.
Felhívtnak a Debrecen sz. kir. Rendőrkapitányság.

város területén tartózkodó török, asszír, és asszír-kaldeai menekültek, hogy összeírásuk végett az esetleg rendelkezésükre álló okmányokkal együtt 1930 február 10-én délelőtt a rendőrkapitányságon (I. em. 61. számú szoba) saját érdekükben föltétlenül jelenjenek meg.
Debrecen, 1930 február 5.

Óriási érdeklődés előzi meg a Katholikus Figyelő irodalmi délutánját

Este bankett lesz a szereplők tiszteletére az Angol királynőben

A Katholikus Figyelő irodalmi délutánja iránt, mint az előre is sejtethető volt, városszerte nagy és általános érdeklődés nyilvánul meg. Sőt nemcsak a városban, hanem a környéki vidék kulturaközelítő közönsége is felfigyelt erre az ünnepi eseményre s az est rendezősége vidékről is tömegesen kap jegyrendeléseket.

A Katholikus Figyelő irodalmi estjén Bangha páter, Szende Ferenc, dr. Schlamadingerné Veress Irma, Buzza Gábor, dr. Szabó Emil, Z. Csanak Mária, Csapó Margit, Eysler Mihály, Kollwenz Rezső és a Szent László

Dalegylet vegyeskara szerepel, ez olyan névsor, amely a legteljesebb mértékben garantálja a százperentes sikert.

Az irodalmi est február 9-én délután 5 órakor kezdődik az Arany Bika dísztermében. Jegyek 4, 3, 2, 1 pengő árban még kaphatók Antalffy könyvkereskedésében s Springernél.

Vasárnap este az Angol Királynő zöldtermében az est szereplőinek tiszteletére bankett lesz, amelyen minden bizonnyal igen sokan vesznek részt. Egy teríték 3 P. A banketten családtagok is résztvehetnek.

Beszámoló az ifjusági vöröskereszt nemzetépítő munkájáról

Vezetői értekezlet a debreceni váro házán

(A D. U. tudósítójától.)

A Magyar Ifjusági Vörös-Kereszt hajdumegyei kerülete február 7-én délután tartotta a városháza tanács-termében a debreceni csoportjainak ez iskolaévi első vezetői értekezletét Rickl Antal elnöklete alatt.

Rickl kerületi elnök tolmácsolta a központ elismerését a csoportok mult iskolaévi buzgó munkálkodásáért. Bejelentette, hogy a mult iskolaévi 196 volt a kerület csoportjainak száma, amely csoportok ez iskolaévi- ben is már majd mindenütt megalakultak. Ujabbán Alsó- és Felsőjászán alakulnak új csoportok. Beszámolt a csoportok tejakcióiról, s a karácsony alkalmával rendezett szebbnél-szebb karácsonyfa-ünnepélyekről, amikor is az egész megyében száz és száz gyermeknek és felnőttek osztottak ki mindenféle ruhaneműt és ételm-cikkeket. Az amerikai ifjusági vöröskereszt gyermekek is 300 doboz szeretetadományt juttattak a hajdumegyei testvéreiknek. Előadta, hogy az ősz folyamán Debrecenben járdán ifjusági vöröskereszt elnök, Willy From Petersen az itt időzését levelében élete legszebb momentumaik közé sorolta s márciusban fog a magyar kulturáról, a magyar zenéről s a magyar ifj. vöröskereszt mun-

kájáról a rádióba előadást tartani, amit magában Dániában egyszerre 300.000 apparatus fog hallgatni.

Beszélt még a nyári genii nemzetközi ifj. vöröskereszt kongresszusról, ahol a világ összes kulturnépei képviseltették magukat, s a magyar ifjusági vöröskereszt kiküldöttei örömmel állapították meg, hogy a magyar ifj. vöröskereszt munkája nemzetközi viszonylatban is megállja a helyét, sőt sokhelyen az első kö-zött van és sok értékes barátot nyert különösen a külföldi levelezés útján Magyarországnak. Beszélt a novemberben tartott országos tanfelügyelői kongresszusról is, amelyen Vasady Lajos kir. tanfelügyelő is felszólalt s ahol elhatározták megkeresési mód-ját annak, hogy az ifjusági vöröskereszt gondolata minél szélesebb körben elterjedjen.

Az egyes csoportvezetők értékes felszólalásai után Vasady Lajos helyettes elnök jelentette még be, hogy Rickl Antal kerületi elnököt a Kormányzó a vöröskereszt szolgálá-tában évek hosszú sora óta kifejtett buzgó munkásságáért a magyar vöröskereszt-érdem középkeresztjével tüntette ki.

Az értekezlet Rickl elnök zajos ün-neplésével ért véget.

Continental szálloda Budapest.

VII. Dobány-utca 42-44. Táviratok: Continentalotel.

A vidéki uri közönség igazi otthona.

Tisztaság. Kényelem. Előzékenység.

Minden szobában hideg-meleg folyóvíz, központi fűtés.

Egy ágyas szobák árai: 5, 6, 8, 8, 9, 10 pengő,

Két ágyas szobák árai: 8, 9, 10, 12, 14, 15, 16 pengő.

Szobák te etonnal.

Szobák fürdő szobával.

Elsőragu otterem.

Zene. Tanc.

A budapesti Beszkár igazgatójának nagyobb jövedelme van mint a Kormányzónak

Az Uj Nemzedék közli, hogy Fokusházy Lajosnak, a Beszkár igazgatójának évi 136,755 pengős évi jövedelme van, ami lényegesen nagyobb a miniszterelnök fizetésénél, sőt a Kormányzó jövedelménél is, egyedül csak a hágai döntőbírósnak elnökének van valami kevéssel több fizetése. Jól megy Budapestnek!

Egye emi hallgatók „Halvány sárgarózsa” es jeaz Ango királynőben

Igen nagy siker mellett zajlott le a mult este az Angol Királynő zsu-folási telt nagy termében a debreceni egyetemi hallgatók harmadik „Halvány sárgarózsa” összejövetele, amelyen igen nagy számban jelen-tek meg Debrecen város meghívott előkelőségei. A reggelig tartó pom-pás mulatságon a kitünő zenét a Bartalis-Jazz és Kácz Jancsi cigány-zenekara szolgáltatta a tánchoz, amely kiválóan vig hangulatban tartott reggelig.

A mulatságon megjelent hölgyek névsorát a rendezőség az alábbiak-ban bocsátotta rendelkezésünkre:

Urasszonyok: Neubauer Sándorné, Fábry Károlyné, Veverán Györgyné, Papolzy Gyuláné, Nagy Zoltánné, Toroczky Istvánné, Berks Lajosné, Ruthényi Árpádné, Koós Györgyné, Debreczeny Istvánné, dr. Varjassy Lászlóné, Schütz Ernóné, Szaplonczay Gyuláné, Gellért Józsefné, Czako Zsigmondné, Asztalos Istvánné, Máriaassy Lajosné.

Urleányok: Arányi Margit, Fábry Eta, Veverán Márta, Papolczy Kató, P. Nagy Márta, Toroczky Ibi, Berks Nóra, Ruthényi Nóra, Koós Mici, Debreczeny Kató, Varjassy Cica, Varjassy Matyi, Schütz Margit, Török Margit, Török Iles, Szaplonczay Eva, Gellért Gitta (Budapest), Czako Illy, Weichinger Böske, Asztalos Puczi, Máriaassy Pityu, Máriaassy Magda, Emmer Ica, Fábry Gizella.

HALÁLOS REPÜLŐ-KATASZTRÓFA

Rómából jelentik: Ciniselle kísé-leti repülőterén tegnap Tempelini kapitány próbarepülés közben két-száz méter magasságból lezuhant és halálosan megsebesült.

EURÓPA LEGJOBB ÉVE A VILÁG-HABORU UTÁN 1929

Washingtonból írják: Stefezon, a kereskedelmi minisztérium európai osztályának vezetője most készült el azzal a jelentéssel, amelyet statisztikai adatok alapján állított össze, amely arról számol be, hogy Európá-nak a világháboru befejezése óta még nem volt olyan jó éve, mint az 1929-es év. Jóllehet sok európai állam az elmúlt évben erős hitelválsággal küzdött, mégis a világháboru óta még nem eszközöltek annyi hasznos beruházást Európa országaiban, mint 1929-ben.

Sodronykerítések ágybélések, Nebaueurnél
Kéttalom-u'ca 4. Telefon 15-63 sz.

Épület és bútort-vasalások, furnérok
Bécsler Lajosnál,
Széchenyi-utca 2. sz.

Évszázadokkal ezelőtt is sok volt a válópör Debrecenben

Érdekes adatok a debreceni egyházmegye történetéből
Papok, akik 40 év alatt 30 ekléziát is szolgáltak

(A D. U. tudósítójától.)

A debreceni egyházmegye történetét soha sem ismertette még senki. A híres debreceni traktus iratai, jegyzőkönyvei ott fekszenek az egyházkerület levéltárában, anélkül, hogy eddig megbolygatta volna őket valaki. Most azután Hajdúvármegye tudós és kiváló főlevéltárosa, *Herpay Gábor*, aki már eddig is számos értékes, tudományos könyvben tárta fel a debreceni mult egy-egy korszakát, hozzáfogott a debreceni egyházmegye történetének megírásához, illetőleg egyelőre még az adatok felkutatásához. A régi iratokban, jegyzőkönyvekben természetesen rengeteg olyan adatot talált, amelyek nemcsak egy tudományos munkának képezhetik fontos részét, hanem a nagyközönség legszélesebb érdeklődésére is számot tarthatnak.

A *Debreceni Ujság* munkatársának kérésére *Herpay Gábor* lekötelező szívélyességgel mondott el néhány jellemző és igen érdekes adatot.

Minden évben más ekléziánál

A reformáció első évtizedeiben a XVI-ik században természetesen nem volt elegendő képzett lelkész, ezért az egyes ekléziák *válópörös versengést folytattak a papokért*. Akkor, hogy az egyre-másra kinálkozó jobb ekléziák elnyeréséért a papok egyik napról a másikra ott ne hagyják a helyüket, kötelezték őket, hogy legalább egy esztendőig egy gyülekezetben töltsenek el. Később aztán, mikor a papok már elszaporodtak, a debreceni egyházmegye most már a papok érdekében volt kénytelen fenntartani ezt a rendelkezést és nehogy a gyülekezetek állandóan cserélgessenek a papjaikat, az ekléziákat kötelezte, hogy legalább egy esztendőn keresztül tartsák meg a papjukat.

E körül persze támadtak bizonyos bajok is, mert a távozó lelkészt sok helyen nem fizették ki. Az egyházmegye ugyancsak aztán a dolgon, hogy annak a gyülekezetnek, amely nem fizette ki papjának járandóságait, mindaddig nem adott újabb lelkészt, amíg az eklézia le nem törlesztette az adósságot.

Negyven év alatt harminc helyen is szolgált egy lelkész

Ezek a viszonyok szükségképpen házták magukkal, hogy a papok szinte minden esztendőben más és más gyülekezetben végezték a szolgálatot. A debreceni traktus 54 ekléziából állott, de az ötvennégy között nem akad talán 10 eklézia sem, ahol egy esztendőnél tovább lett volna egy lelkész. Kivételt első sorban Debrecen képez, ahol a városi magisztrátus küldte vagy marasztalta a papot és még néhány nagyobb gyülekezetben, Hajduböszörményben, Hajdúhadházon, Tégláson, Bihar-

nagybajomban tudtak hosszabb ideig megmaradni a lelkészek. Ez azután arra vezetett, hogy egy lelkész 10-20 gyülekezetet is végigszolgált. *Rápolthy Miklós*, aki Debrecenben volt lelkész, például sajátkezével írt naplójában jegyezte fel, hogy 40 esztendő alatt 25-30 ekléziát szolgált végig. Ha nem jól viselkedtek a papok —

elbocsátották a férjüket

Ezekben az időkben, a XIV-ik és XVII-ik, sőt még a XVIII-ik században is rendkívül szigorú fegyelmet tartott az egyházmegye. A lelkészek a legesekélyebb mulasztásért vagy tévedésért is arra ítélték, hogy egy esztendeig ne jussanak paróchiához. Keménykezeség szempontjából leginkább *Tornay István*, *Rápolthy Mihály*, *Szödy István* és *Körösi Mihály* eseperek tüntették ki.

Az egyházmegye még azt is megszabta, hogy a papoknak miként kell öltözködni és viselkedni. Amelyik asszony aztán ezeket a szigorú intézkedéseket áthágta, annak megbüntették, vagy állásából elbocsátották a férjét. Abban a régi jóvilágban még úgy gondolkodtak nagyiszteletű uraimék, hogy az asszonynak a férje parancsol, ha pedig nem tud parancsolni neki, akkor ő a felelős a felesége minden lépéséért, még a ruházatáért is, tehát ő neki kell viselni a következményeket is.

A régi világban több válópör volt, mint ma

Érdekes statisztikát lehetne készíteni az egyházmegyei jegyzőkönyvekből arról is, hogy a régi időkben miért, hogyan, milyen okokból váltak el a debreceni férfiak és feleségek. Nem kell ugyanis hinni, hogy a válópörök csak ennek a megromlott új korszaknak a nyavalyái. Mint ezt az adatok is igazolják, abban az időben viszonylag még sokkal több válópör volt, mint manapság. Az emberek mindig emberek voltak és azok is maradnak. A XVI-ik századbeli férjnek és feleségnek ugyanazok voltak a gyöngéi, hibái, mint a mai frakkos férfiaknak és bubirizurás hölgyeknek. A válópörök szinte betűről-betűre ugyanazok, mint manapság. Családi, féltékenységi, anyagi okok, szerelmi ügyek, amelyeket a papizék előtt intéztek el. Ez mondtotta ki a válást is és bizony a válópörök komolyságának mérlegelésében sem volt rigorózusabb, mint a mai modern bíróság.

A jegyességi elválás

Érdekes azonban, hogy régebben voltak ugynevezett jegyességi elválások is. Nemcsak a megesküdt házastársaknak kellett a papizék elé járulni, de a legény és a leány, ha egyszer eljegyzést tartottak, egy éven belül nem hagyhatták el egymást, nem köthettek új jegyességet, nekik is a papizék elé kellett állniok. A papizék aztán alaposan megvizsgálta a dolgot, részletesen kikérdezte a fiatalokat, hogy miért akarták elhagyni egymást. S ha kiderült, hogy a viszony elhidegülésében van a szülőknek is, megidéztek őket és kemény pénzbírsággal sújtották őket, mert hát talán csak anyanyiban volt jobb világ akkor, hogy a törvényt szívesen is csinyján kellett bánni a fiatalokkal, (mars.)

Három és fél millió pengős kölcsön ajánlatot kapott a város a villamosítási vállalat kibővítésére

A városi közgyűlés még 1929 januárjában elhatározta, hogy a villamosítási vállalat telepén nagyobb beruházásokat fog eszközölni. Miután a telep bővítése szükségessé vált, a város állandóan napirenden tartotta a kérdést és legutóbb, hogy a munkálatok elvégezhetők legyenek, kölcsönajánlatot kért a nagyobb pénzintézetektől.

Az ajánlatok beadásának határideje pénteken délelőtt járt le. Ezideig csupán egy ajánlat érkezett, amelyet a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank megbízásából *Fischer Béla* az Alföldi Takarékpénztár vezérigazgatója nyújtott át *Vásáry István* dr. polgármesternek. Az ajánlat három és fél millió pengő rövidlejáratú kölcsönre szól, a feltételei azonban még nem ismeretesek, mert a felbontás csak később fog megtörténni.

A mai nehéz hitelviszonyok között, amikor igen nehéz pénzhez jutni, a három és fél millió pengő ajánlatnak igen nagy jelentősége van s nemcsak azt bizonyítja, hogy Debrecen város hitele ma is szilárd, hanem azt is, hogy a legnagyobb beföldi intézet is szívesen nyújt kölcsönt a városnak.

A három és fél millió pengőből, ha az ajánlatot elfogadják, a villamosítási vállalat központi villamos telepét fogják fejleszteni, nagyobb magas építkezéseket végeznek, valamint bővítik a villamos hálózatot.

A megbuktatott újak agyonlőtte tanára feleségét

Brüsszel, február 6. A gyarmati tudományok főiskolájának egy hallgatója meggyilkolta tanára feleségét, mert a tanár őt egy vizsgán megbuktatta. A hallgató, egy *Kuyck* nevű altszázados, aki gyarmati szolgálatba akart lépni és ezért beiratkozott a főiskolára, de legutolsó szigorlatát nem tudta letenni és ezt *Smith* nevű tanárának tulajdonította. *Kuyck* levelet írt a főiskola rektorához, amelyben bejelentette, hogy véres bosszút fog állani megbuktatásáért és aztán öngyilkos lesz. Az altszázados autótaxi tanár lakására ment és becsengetett. A tanár felesége nyitott neki ajtót, akit *Kuyck* négy revolverlövessel leteleített. A gyilkost eddig nem sikerült előkeríteni és a rendőrség azon véleményen van, hogy valóban öngyilkosságot követett el.

Kedvezményes vasuti jegyet kérnek a törvényhatósági kisgyűlési tagok

Az új közigazgatási törvény legjelentősebb intézkedése a törvényhatóságoknál létesített kisgyűlés intézménye volt. Ugy a városi, mint a megyei törvényhatóságoknál tulajdonképpen a kisgyűlés végzi azokat a teendőket, amiket régebben a törvényhatósági bizottsági közgyűlések intéztek el. Ennek megfelelően a kisgyűlések sűrűbben tartják tanácskozásait s a kisgyűlésbe beválasztott törvényhatósági bizottsági tagoknak különösen a vármegyéknel jelentékeny anyagi megterhelést jelent a kisgyűléseken való részvétel. Eppen ezért mozgalom indult meg a kisgyűlési tagok részéről több törvényhatóságban, hogy bizonyos mértékű napidíjat kapjanak, de legalábbis hozzájuthassanak kedvezményes áru vasuti jegyhez, mert a vármegyék városaiól való beutazás a kisgyűlés tagjai számára kiadást jelent.

Legutóbb Sopron vármegye kisgyűlése foglalkozott ezzel a kérdéssel s bár napidíjat nem szavazott meg a kisgyűlési tagok számára, azt azonban biztosították, hogy a kisgyűlés tagjai féláru vasuti jegyekkel utazhatnak a kisgyűlésekre. Értésülésünk szerint ez az akció a többi vármegyei törvényhatóságokban is tárgyalás alá fog kerülni.

Családi törjével szíven szurta magát egy 79 éves aradi ügyvéd

Utolsó kívánsága az volt, hogy beszédet tartsanak sirjánál

Arad, február 7. (A Debreceni Ujság tudósítójától.)

Máriaradnán borzalmas módon vett véget életének a régi Arad egyik közsémet és közszeretnek örvendő férja, *Nikolics Döme* ügyvéd. *Nikolics Döme* az összeomlás óta tulnyomórészt *Máriaradnán* lakott, ahol szép szőlőbirtoka volt, az utóbbi időben azonban állandóan anyagi gondok között élt a 79 éves öregúr, aki bár teljesen megtartotta kiváló szellemi képességeit, magas korára való tekintettel nem tudott olyan intenzíven dolgozni, amint azt a megváltozott viszonyok megkövetelték volna.

Csütörtökön este bezárkózott *Máriaradnán* lakásába, késsel fölívágta ereit és hallatlan lelki erővel egy régi családi történetet szívébe. A halál csaknem pillanatok alatt bekövetkezett. Tettét csak véletlenül fedezte föl idős házvezetőnője.

Nikolics Döme régi szerb családból származott, aki azonban mindig tanúságot tett izzó magyar lelkületéről és érzelmeiről. Néhány évvel ezelőtt hosszabb levelet intézett *Barabás Bélához*, a „kuruc vezérhez”, amelyben arra kérte, hogy ha előbb halna meg, úgy ő tartsa sirjánál az emlékbeszédet, „mert bár hithű görögkeleti szerb vallású vagyok, de az az egyetlen kívánságom, hogy siromon magyar beszédet tartsanak!”

A tragikus módon elhunyt *Nikolics Döme* fia, mint fiatal tüzetiszt, szintén öngyilkosságot követett el. A m. kir. honvédség kötelékében szolgálatot teljesítő *Horváth Dezső* tábornok orvos az elhunytban apósaát gyászolja.

Ólomot vesz
lapunk kiadó-
hivatala :...:
József kir. herceg-u. 16.

HIREK

1930 február 8. (Zomba)

Prot.: Aranka Kath. M. János

A győzteszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak a következők: Kossuth, Piac u. 26. — Nap, Piac u. 3. — Isteni Conarvésés, Petőfi-tér. — II. Rákóczi, Nilsowafátör. — Csilla, Árpád-tér I. Mátyás király, Nyilastelep.

IDŐJÁRÁS

A csapadék mennyisége hazánkban majdnem mindenütt meghaladta az 5 millimétert, de sokhelyütt a 10 millimétert is. Szentgotthárdon 21, Bodvaszilason 20 milliméter volt a csapadék maximuma. A hőmérséklet maximumai kevés kivétellel 5 fok Celsius felett voltak.

Budapesten 7-én délben a hőmérséklet +5 fok Celsius.

Jóslat: Északi szelekkel és hőszűlyedéssel változókéony idő, sokhelyütt havazás várható. Később szárazabb és hideg idő valószínű.

ISTENTISZTELETI REND

A ref. templomokban:

Nagytemplomban d. e. 10 órakor prédikál Kovács József, d. u. 5 órakor Kardos Lajos. Kistemplomban d. e. 9 órakor prédikál Molnár Ferenc, d. e. 11 órakor dr. Révész Imre, d. u. 5 órakor Lukács László. Kossuth-u. templomban d. e. 10 órakor prédikál Kardos Lajos, d. u. 5 órakor Madar Zoltán. Árpád-téri templomban d. e. 10 órakor prédikál Kolozsvári Kiss László, d. u. 3 órakor Szabó Géza. Ispolyi templomban d. e. 10 órakor prédikál Szabó Géza, d. u. 5 órakor vallásos ünnepély, Szabó Gyula. Homokkertben d. e. 10 órakor prédikál dr. Ferenczy Gyula, d. u. 3 órakor Madarász József. Nyilastelepen d. u. 3 órakor Bakó István. Bánkon Siposs Imre. Macson Konrád Zoltán. Szepesen d. e. 10 órakor Fantó Sándor. Wolaffka telepen d. u. 3 órakor Vallásos ünnepély. Hádházy Pál. Szegényházban d. e. 10 órakor Gerda Sándor. Hármashegyben d. e. 10 órakor Kalas Ferenc. Csapókerben d. e. 10 órakor Halász András, d. u. fél 3 órakor Gerda Sándor. Köntösgáton d. u. 3 órakor Halász András.

Az evang. templomban:

Február 9-én, vasárnap d. e. 10 órakor istentisztelet: Rapos Viktor. Fél 1 órakor levente istentisztelet: Labossa Lajos.

Főjegyzőválasztás Vámospercsen. Február 5-én a délutáni órákban tartotta a főjegyzőválasztást nagy érdeklődés mellett dr. Ethey László központi főszolgabíró Vámospercsen. Főjegyzővé választott Hentes Sándor 38 szavazattal, 17 ellenében, a miképercsi főjegyző Nagy József 17 szavazatot kapott. Ma és holnap a községi tisztújítás is befejezést nyer.

A Délivásut beolvad a MÁV-ba. A magyar kormány a római egyezmény értelmében feljogosítást kapott arra, hogy a Duna-Száva-Adria vasúttársaság magyar vonalait mint önálló üzemet megszüntesse, beolvaszthassa az államvasutakba. A kormány el van határozva arra, hogy az egyesítést július elején végre fogja hajtani.

Istentiszteletek a baptista imaházban. A Szappanos-u. 23. alatt levő baptista imaházban vasárnap, d. e. fél 9—9-ig imaáhitat, 9—10-ig bibliamagyarázat, d. u. 6—7-ig prédikáció, fél 8—9-ig vallásos estély vegyeskar és zenekari számokkal.

Megnyit a Kézimunka szaküzlet

Kossuth-utca 2. (Városház épület)

ahol minden kézimunka hozzávaló nagy választékban kapható.

Zsákba varrva folyóba dobták Kutjepov holttestét

Ujabb szenzációs bejelentések a párisi rendőrségen

Páris, február 7. Kutjepov tábornok ügyében fontos tanu jelentkezett a rendőrségen. Az illető egy vidéki vendéglo, alinek Chateau Renard-ban van az üzlete. Ez a helység 16 kilométernyire délkeletre esik Páristól. A tanu elmondotta, hogy a kérdéses vasárnapot követő hétfő délebben vendégloje előtt egy magánautó és egy vörös taxi állapodott meg. Mind a két autón meglátszott, hogy messziörl jöttek. A magánautó sofförje töle tudakolta meg a továbbvezető utat. Az autó belsejében három ember volt. A sofför lábánál hatalmas zsák feküdt. Ebből arra lehet következtetni, hogy a tábornokot a merénylök meggyilkolták és a holttestet valószínűleg a közeli folyók egyikében vagy a környék sűrű erdejében rejtették el. Valószínű, hogy a tettesek a határ felé vették útjukat. Feltűnő, hogy a vörös taxi mindenholva elkísérte a másik autót, hiszen ezzel könnyen felhívták magukra a figyelmet. Ennek bizonyára az volt a rendeltetése, hogy segítséget nyújtson a másik autónak, ha az géphiba következtében megakadna.

A vendéglo pontos személyleírását adott a sofförrel.

A vizsgálatot intéző rendőrfőfelügyelő még az éjjel Chateau Renardba utazott, hogy a helyszínen folytassa a nyomozást.

Tizenöttagu tolvajbanda kétszáz lopási ügyét tárgyalja a pestvidéki törvényszék

Budapest, február 7.

A pestvidéki törvényszék kilenc nap óta szakadatlanul tárgyalja Pénai Nagy Miklós napszámosnak és tizenegy büntársának szövevényes bűnügyét, akiket a királyi ügyészség együttesen több, mint kétszázrendbeli lopás büntetével és a vádlottak közül kilencet ugyancsak közel kétszázrendbeli orgazdaság vétségével vádol. Pénai Nagy Miklós, Sapi István és társai a vádirat szerint Budapesten, a pestkörnyéki községekben, Pestvármegyének ugyszólván minden lakott helyén, de meg ezenfelül csaknem az egész csonka országban, min-

denütt üzletszerűen kisebb-nagyobb lopásokat követtek el.

A vádlottak az utolsó három esztendőben szépirodalmi diszmunakától a baromfiakig, templomi perselyek tartalmától rőfös debreceni kolbászig a világon mindent elloptak, ami elemelhető volt és ami a közük ügyébe került. A károsultak között számos falusi Hanga-szövetkezeti fiók, vidéki plébánosok, kaputos emberek, parasztagadák, férfiak és nők találhatók fel. A monstre bűnpörben a Somogyi-tanács többszáz tanut hallgatott ki már eddig is és az esetek nagyrészt sikerült a vádlottakra rábizonyítani.

Megszökött a fegyházból a német betörőkirály

Berlin, február 7.

Vakmerő rablásai és szökései révén Sandovski Henrik 36 éves tengerész a német bűnügyi krónikában „betörőkirály” elnevezésre tett szert. A kalandos pályafutásu ember a napokban ismét megszökött a tegeli fegyházból és most egész detektivhad hajszoja a fegyencet.

Sandovski 1926. év augusztusában tifuszbetegség gyanuja miatt fölvétette magát a berlini Virchow-kórházban. A fölvételkor kérte, hogy jól vigyázzanak ládikájára, mert abban mindenféle kedves emléket őriz a világ minden tájkáról, amelyeket mint tengerész bejárt. Hetekig nem is volt semmi baj a tengerészládával, de egyszer kíváncsiságból az egyik kórházi alkalmazott felbontotta a ládát s ekkor meglepetésére mindenféle nagyértékű ékszerek kerültek elő a ládából. Nyomban értesítették a rendőrséget a különös letről és a megindult vizsgálat során Sandovski elmondta, hogy az ékszereket részint utazása alkalmával vásárolta, részben pedig Oroszországban a forradalomkor szerezte úgy, hogy élelmiszereket adott értük. A rendőrség kételkedett a tengerész szávaiban és az ékszerek részletes leírását megküldte a világ különböző rendőrhatalásainak. Csakhamar kiderült, hogy az ékszerek nagyrésze, körülbelül egy-millió márka értékben newyorki,

palmbeachi és miamii szállodai rablásokból származnak és a tettes a rigai származásu Sandovski.

Amikor aztán Sandovskit ki akarták hallgatni a kórházban, a beteg betörő már eltűnt a kórházból, de tovább is Berlinben rejtőzött. Csakhamar ujabb betöréseket követett el a német fővárosban s több helyen nagy értékű ékszereket rabolt.

A véletlen juttatta rendőrkézre Sandovskit. Egy mulatóhelyen felismerték, majd bíróság elé állították, amely két és fél évi fegyházra ítélte. De már néhány hónap múlva a betörő megszökött a kottbusi fegyházból. — Októberben ismét elfogták s ekkor a rendőrségen merényletet kísérelt meg az őrizetes rendőr ellen. Ezért újból elítélték. Ezt a büntetését töltötte ki most Tegelben és szabadulás után ki akarták szolgáltatni az amerikai hatóságoknak. A tegeli fegyházból azonban tegnapelőtt megszökött. A vizsgálat megállapította, hogy Sandovski felhasználta egy őrizetlen pilanatot és átvetette magát a fegyház udvarának kökerítésén és fegyencruhában megjelent egy wittenauai liftgyár portásánál, hogy bátyja nevében pénzt kérjen. A portás azonban gyanut fogott és jelentést tett a fegyházigazgatóságának. Közben Sandovski kerekelt oldott és egyelőre még nem akadtak a hirhedt betörő nyomára.

— **MEGVERTÉK AZ ATHÉNI SZÉPSÉGVÉRSÉNY ZSURIJÉT, — MERT A KÖZÖNSÉG NEM VOLT MEGELEGEDVE A DÖNTÉSSEL.** Athénből jelentik: Görögország szépségkirálynőjének megválasztásánál csunya botrány játszódott le, amit mindeddig gondosan titkoltak az athéni „illetékesek”. A zsüri Alice Diplaraco athéni lányt szépségkirálynőnek nyilvánította. Mire a jelenlévő nagyszámu tömeg szitkokkal illette a zsürit, majd megstromolták a bírói emelvényt és a zsüri tagjait, közöttük az athéni polgármestert is, alaposan elverték. Tekintettel arra, hogy Miss Diplaracot azóta Európa szépségkirálynőjévé nyilvánították, az ütlegelés némileg elhamarkodottnak minősíthető.

KÉSSSEL LESZURTÁK A FOGARASI ÜGYVÉDI KAMARA ELNÖKÉT

Fogarás, február 7.

A fogarasi ügyvédi kamara dékánja, Octavián Vasu volt prefektus ellen tegnap merényletet követtek el. Amint a várból hazafelé sétált, egy Joan Moldoveanu nevű fiatalember megtámadta és késsel súlyosan megsebesítette. Vasu Octavian dr-t azonnal kórházba szállították. A merénylő, akit letartóztattak, azt vallja, hogy meg akarta magát bosszulni, mert Vasu dr mint ügyvéd, egy perben tönkretette az ő családját.

— **Meghalt a Svetits zárda volt főnöknője.** Szomorú gyászestrelő értesítették pénteken délután a debreceni Svetits-intézetet. A Svetits zárda volt főnöknője Stillmungsiz Mária Margit iskolánővér, a növendékek által rajongásig szeretett Margit néni, Battonyán elhunyt. Stillmungsiz Margit huszonnyéves éven keresztül volt a Svetits zárda főnöknője, hét évvel ezelőtt áthelyezték Debrecenből, amikor is egy esztendő Gödöllőn töltött, majd Battonyán lett főnöknő s ott halt meg. Annakidején Debrecen összes katolikus uricsaládjának hölgy tagjait ő nevelte fel s rengeteg tisztelője volt a városban. Elhunyt Debrecenben nagy részvétet keltett.

— **Felhívás a Szent László Dalegyel tagjaihoz.** Tisztelettel kérem a Szent László Dalegyel vegyeskarának tagjait, hogy ma, azaz szombaton este 5 órára a Katolikus Otthonban próbára megjelenni sziveskedjenek. Pontos és teljes számban való megjelenést kérek. Kollwenz Rezső karnagy.

— **Köszönetnyilvánítás.** Trnka Albert halála alkalmával történt részvétükért jóbarátainknak és ismerőseinknek, valamint az István Góznalom Dalkörének szives közreműködéséért ezuton mondunk halás köszönetet. Trnka-család.

— **A Tiszántúli Madárvédelmi Egyesület február 17-én, hétfőn délután hat órakor a debreceni Kereskedő Társulat földszinti irodahelyiségében (Ferenc József-ut 8. szám) közgyűlést tart.** Ha a tagok nem jelennek meg határozatképes számban, akkor a közgyűlést ugyanazon tárgysorozattal február 26-án fogják ugyanazon időpontban, ugyanott megtartani, amikor ez a tagok számára tekintet nélkül — határozatképes lesz. Tárgysorozata a következő: 1. Elnök jelentése az alapszabályok jóváhagyásáról. 2. Ügyvezető alelnök beszámoló az egyesület eddigi munkájáról. 3. Pénztárnok jelentése az egyesület vagyoni helyzetéről. 4. Számvizsgálóbizottság jelentése. 5. A felmentvény megadása. 6. A tisztikar lemondása. 7. Az új tisztikar megválasztása. 8. Az új választmány megválasztása. 9. Az új számvizsgálóbizottság megválasztása. 10. A tiszteletbeli tagok megválasztása. 11. Indítványok.

Harminc betörésért ítélkezett a debreceni törvényszék egy női tolvajbanda felett

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
A debreceni törvényszék előtt egy nagyszabású tolvajbanda állott pénteken délelőtt. Papp Sándorné, özv. Nagy Sándorné és Papp Sándor hosszú hónapokon keresztül fosztogatták a hajduböszörményi lakásokat. Különböző lopásokat, betöréseket követtek el és különösen ruhákat, élelmiszereket loptak nagy mennyiségben. Az ügyészség harminc rend-

beli lopással és betöréssel vádolta őket.
A pénteki tárgyaláson beigazolódtott az ellenük emelt vád és ezért a bíróság a bizonyítási eljárás lefolytatása után Papp Sándornét két és fél évi fegyházra, özv. Nagy Sándornét 2 évi és 3 hónapi fegyházra, Papp Sándort pedig 10 hónapi börtönré itélte.

Sátoraljai helyi trafik betörés ügyében nyomoz a debreceni rendőrség

Debrecen, január 7.
(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Nagyszabású betörés történt még január 27-én Sátoraljai helyen, ahol Szemán Gyula ottani trafikosnak az üzletét feltörték ismeretlen tettesek egy éjszaka, mégpedig úgy, hogy a trafik oldalfalát kibontották és így behatoltak az üzletbe, ahonnan nagymennyiségű cigarettát, szivart, bélyegzet és egyéb trafikárut loptak el, körülbelül kétezer pengő értékben.
A sátoraljai helyi rendőrség széleskörű nyomozást indított a nagyszabású betörés ügyében, a nyomozás azonban még eddig nem vezetett

pozitív eredményre. Az ottani rendőrségnek az a gyanúja, hogy a tettesek Debrecen felé vették útjokat s talán itt is állapodtak meg. Épen ezért értesítették a debreceni rendőrséget is a betörésről és a gyanújukról, aminek alapján az itteni rendőrség is nyomoz a betörők után. Együttel felhívja a rendőrség a közönséget is, hogy ha esetleg magánosok kínálnának eladásra dohányt vagy bélyegzet, az illetőt igazoltassák a legközelebbi őrszemmel, mert nem lehetetlen, hogy ily módon sikerüljön fog ártalmatlanná tenni a vakmerő betörőket.

A MOVE országos frontharcos szövetség debreceni találkozója

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Február 9-én délelőtt fél 11 órakor tartja a frontharcos szövetség találkozóját a városháza közgyűlési termében.

Program: 1. Nemzeti Hiszekegy, elmondja Uray Sándor lelkész. 2. Elnöki megnyitó: bonyhádi Perczel Mór ny. tábornok, a helyi szervezet elnöke. 3. Budapest központi alelnökség a szövetségünk célját, működését stb. ismerteti vitez alfalvi Mándóki Sándor tábori főlelkész, a MOVE alelnöke és társa kiküldöttje. 4. Helyi csoport alelnöke: dr. Haendel Vilmos egyetemi tanár előadása a helyi frontharcosok ügyeiről. — Esetleges más helyi érdekképviselő felszólalása. 5. Elnöki

zárszó. 6. Himnusz, éneklés az egész frontharcos gyülekezett.

Bajtársak! Pontosan jelenjétek meg és jelvényeiteket viseljétek feltűnően a külső ruhán, levetett katonai egyenruhátok helyett. Kinevezett érdekképviselő az elnöki emelvény két oldalán helyezkedjen el, az ott adandó utasítás szerint! Vidékről bejött frontharcos bajtársaink csoportonként, vidékeik szerint, egy-egy csoportban.

A vasárnapi napilapok fogják közölni, hogy a központunk kiküldöttjei találkozás előtt, vagy után fogadnak-e kihallgatáson egyeseket előterjesztéseikkel.

A helyi szervező bizottság Elnöke.

Humor a gondok közt

Müértő

— Ez a Vastagh-kép kitünő.
— A másik szobában van egy még vastagabb.

Sürgősség esete

— Mondja, pincér, mért hozza nekem menüben először a halat és azután a levest?
— Magsugom a nagyságos urak, a hallal már többet nem lehetett várni.

Kétféle elegancia

— Mondja, miért jár maga mindig rossz ruhában, mikor a felesége olyan elegánsan öltözködik?
— Ez azért van, mert a feleségem divatlap után öltözködik, míg én az üzleti könyveim után.

ÓRIÁSI ROBBANÁS EGY AMERIKAI PETROLEUM-TELEPEN

Newyork, február 7.

A Standard Oil Co. of Newyersey bayonnei telepén csütörtök délután felrobbant egy óriási tank, amelyben 40.000 gallon petróleum volt. A detonáció ereje többszáz méterre dobta a petróleumtartály többmázsás fedelét és az egész környéken megzavarta a házakat. Az emberek azt hitték, hogy földrengés van. A robbanást hatalmas tüzvész követte. A petróleum-telep a késő éjszakai órákban még lángokban állott. A tüzoltók tehetetlenek a beláthatatlan lángtengerrel szemben.

Csapo-utca 19. szám alól
Ótmalom-utca 1. sz. alá

helyeztem át

étkezésemet

ahol továbbra is 90 fillér 4 fogásos ebéd, vacsora 60 fillér.

Havi abonoma úgy kihordásra, mint bentétkezésre.

REPÜLŐ FLOTTA

még három napig.

Szombaton, vasárnap és hétfőn.

Kedden pedig új filmcsemege, az első zenélő, éneklő

színes, hangos film!

Holnap, vasárnap délelőtt 11 órakor:
hangos és néma rövid filmek,

nagyon olcsó helyárák mellett!

A program remek lesz!

Először Debrecenben **hangos hirdó, hangos burleszk** és még négy érdekesség. — Igazán érdemes megnézni!

Uránia.

SAKOSZTÁLYI ÜLÉSEK

Kefés, fésűs, esztergályos stb. mesterek figyelmébe!

Február 10-én, hétfőn este hat órakor tartja a debreceni ipartestület kefés, fésűs esztergályos, faszobrász, faragó, csutorás, gombkötő, késes, kőszőrüs, keztűs, szítás, pipás, esernyős, szövő-fonó, kosárfonó szakosztálya tisztújító ülését az ipartestület kistanácsstermében.

Tárgy: egy előjárásági rendes és egy póttag jelölése.

Tekintettel arra, hogy ezen ülés most már másodsorra hivatik egybe, a tagok számára való tekintet nélkül határozatképes lesz.

Szakosztályi elnökség.

A kerékgyártó szakosztály ma, szombaton este 6 órai kezdettel az ipartestületben szakosztályi ülést tart. Tekintettel a tárgyalandó ügyek fontosságára, a tagok teljes száma és pontos megjelenését ezúton kéri a szakosztály elnöksége.

— **Ellopták a kapuját.** Különös feljelentés érkezett tegnap a debreceni rendőrségre. Mohácsi Imre nyugalmazott tanító a feljelentő, aki azt panaszkolta el, hogy Pozsony-ut 20. szám alatti házáról ismeretlen tettes a múlt éjszaka ellopta a kaput, amelyet kifeszített a sarkából. A különös lopás ügyében a rendőrségen megindult a nyomozás.

— **Nagy érdeklődés az Iparoskör batyus összejövetelét iránt.** Az Iparoskör — mint már jelentettük — a szokásos iparosbál helyett folyó évben — tekintettel a nehéz gazdasági helyzetre — csupán batyus és táncal egybekötött estélyeket fog rendezni. Az első ilyen batyus összejövetel holnap, vasárnap este 8 órai kezdettel lesz megtartva az Iparoskör összes helyiségeiben. Az estélyt rövid műsor vezet be, amelynek első szónoka Bessenyei Gyula iparoskört elnök, az Iparos Dalegyelet elnöke lesz. A műsor után tánc lesz, elsőrendű cigányzene kísérettel.

— **Felhívjuk igen tisztelt olvasóink figyelmét** Cederholm Boris „A Cseka országában” c. könyvére, melyet orszból dr. Milosevits Miklós fordított. A könyv megdöbbentő realitással tárja elénk az orosz intelligencia szenvedéseit. A 472 oldalas könyv ára csak 6 pengő.

— **A Tiszántúli Automobil Club** február 8-án délután fél 6 órai kezdettel az Angol Királynő zöld termében tartja f. évi rendes közgyűlését a következő tárgysorozattal: Beszámoló. Felmentvény megadása. Költségvetés megállapítása. Indítványok. A tagok minél nagyobb számban való megjelenését kéri az elnökség.

— **Magyar cserediákok Amerikában.** Newyorkból írják: Az „Institute of International Education” bevezette a diákcsere akciót a különböző európai országok és az Egyesült Államok egyetemi hallgatói között. A magyar diákok névsora és a főiskola, amelyben beosztást nyertek a következő: Antalffy Vilmos (Franklin and Marshall College), Balogh Helén (Temple University), Békesy Zoltán (Rollins College), Boleman Paula (Vassar College), Makara Anna (Wesleyan College), Podrabszky István (Johns Hopkins University), dr. Szücs Vilmos (Columbia University). A tíz magyar cserediák már Amerikában van és helyükbe 10 amerikai jön át Magyarországra. Ennek az áldásos akciónak országos szervezése fontos magyar érdeket jelent.

— **Elitét csaló.** Béri Lajos gazdálkodó földet vásárolt az Altruista Banktól, de az árát még ki sem fizette, már is kölcsönöket vett fel a földre, azután pedig eladta azt Sági Gábor hajduszóvati lakosnak. Miután a földet tulajdonjog fenttartással vette meg, az Altruista Bank feljelentésére család miatt indult meg ellene az eljárás. A debreceni törvényszék pénteken hat hónapi börtönré ítélte Béri Lajost. Az ítélet jogerős.

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

HETI MŰSOR:

Szombat este 8 órákor: A budapesti Royal Orfeum vendégjátéka. Felemelt helyárak.

Vasárnap d. u. fél 4 órákor: A budapesti Royal Orfeum vendégjátéka. Felemelt esti helyárak.

Vasárnap este 8 órákor: A budapesti Royal Orfeum vendégjátéka. Felemelt helyárak.

Hétfő este 8 órákor: A budapesti Royal Orfeum vendégjátéka. Felemelt helyárak. Bérletszűnet.

Kedd este 8 órákor: A budapesti Royal Orfeum vendégjátéka. Felemelt helyárak! Bérletszűnet.

A színházi iroda jelentése:

Nem kell több reklám!

Mindenki tudja, hogy ma szombaton este, holnap vasárnap délután és este, hétfőn és kedden este Magyarország leghíresebb varieté-színháza a budapesti

Royal Orfeum

híres művészegyüttese vendégszerpe! a Csokonai Színházban.

Az esti előadások 8 órákor kezdődnek.

Városunk leghíresebb ruhafestője és vegyértékesítője **Bíró, Bika-udvar, aranyérmekkel kitüntetve.**

— **Mesterséges eső.** Brüsszélből jelentik, hogy Hollandiában mesterséges esőcsinálással kísérleteznek. Repülőgépen a felhők fölé szállnak s poralakban jeget zúdítanak a felhőkre, mire a felhők lecsapódnak. Az eddigi eredmények azt igazolják, hogy a kísérlet beválik és gyakorlati jelentősége is van.

— **Megtámadta az utkaparót.** Bakos Miklós gazdálkodó szekerével szalmát szállított. Utközben Kanusi Gábor utkaparó figyelmeztette, hogy vigyázzon, mert elszóródott a szalma és az utat összepiszkolta. Ebből azután szóváltás keletkezett, amelynek hevében Bakos a szekérről lekapott lapáttal fejbe vágta az utkaparót, aki súlyos sérüléseket szenvedett. A debreceni törvényszék súlyos testi sértés miatt 1. hónapi fogházra ítélte a gazdálkodót.

— **A legborzalmasabb öngyilkosság.** Brünnből jelentik: Borzalmas öngyilkosság híre tartja izgalomban a várost. Az öngyilkosság elkövetésének módja egyedülálló és olyan borzalmas, hogy szinte párját ritkítja az öngyilkosságok krónikájában. Bures Cecillia 64 éves czegvasszony reggel nem indult szokott sétájára és lakását a gyanúfogó szomszédok zárva találták. Rendőrt hívtak és felnyitatták. A lakásban hátborzongató látvány tárult szemük elé. Bures Cecília a szoba közepén hevert, felhasított hassal. A holttest mellett vizes puttony állt, amelyben benne voltak az öngyilkos belei. Megállapították, hogy Bures Cecília beretvával vágta fel a hasát és olyan páratlan lelkiereje volt, hogy a kivágott beleket bele is dobta az odakészített puttonyba.

— **Csokonai Vitéz Mihály** összes művei 5 kötetben, diszkótésben 37.50 P, megrendelhető 5 P-ös havi részletre Antalfy József könyvkereskedésében, Szent Anna- és Varga-utca sarak. Telefon 612.

Ahol futurista verssel kezdik a város évi jelentését

(A D. U. tudósítójától.)

A múlt év végén készült Vásáry István dr. polgármesternek a város közigazgatásának menetét ismertető 1928. évről szóló részletes jelentése. A hatalmas könyvalaku jelentést megküldötték 12 külföldi városnak és azok polgármestereit felkérték, hogy a városukról szóló kiadványokat, jelentéseket küldjék meg Debrecennek.

A külföldi városok már viszonyozták is Debrecen előzékenységét és többek között Udine polgármestere küldötte meg évi jelentését s ezenkívül eljuttatott Debrecenhez még három más városi kiadványt is, amelyek túnyomólag statisztikai adatokat tartalmaznak.

Pénteken érkezett meg a debreceni városházára Mannheim városnak 1929-ről szóló hatalmas jelentése, amely gazdag illusztrációkkal, mértett papíron, offset-nyomású képekkel hatalmas kötetben ismerteti Mannheim városát. Az egyébként komoly és hivatalos jellegű kiadványnak van egy feltűnő érdekessége: az tudniillik, hogy a könyv nem valami emelkedett előszóval, vagy „Tékinetes Városi Tanács” kezdetű hivatalos előterjesztéssel, hanem egy futurista verssel kezdődik. A verse címe: Plakat für Mannheim. írta Anton Schnak, aki nyilvánvalóan jó nevű expressionista, illetőleg futurista költő lehet a maga városában, amelynek hivatalos jelentését is az ő egyébként nagyon érdekes versével kezdték meg.

TESTEDZÉS

A DTE vasárnapi ifjúsági birkozóversenye

Vasárnap rendezi a Debreceni Torna Egyesület idei első országos ifjúsági birkozóversenyét a Péterfia-utcai tornacsarnokban.

A verseny iránt nemcsak a keleti körületben, hanem a fővárosi egyesületek közt is nagy érdeklődés nyilvánul meg, amit a szép számban beérkezett nevezések is igazolnak.

A benevezett versenyzők között ott látjuk a fővárosi egyesületek részéről a Magyar Atlétikai Club Törekvés, Budapesti Vasutas Sport Club, a vidéki egyesületek részéről a Debreceni Vasutas Sport Club, Karcagi MOVE, Nyiregyházi Vasutas Sport Club, Debreceni Munkás Testedző Egyesület Magyaróvári Sport Club és a rendező egyesület legjobbjait is. A nevezések száma meghaladja a 60-at.

A birkozóversenyyel kapcsolatosan meghívásos sulyemelő versenyt is rendez a DTE két sulycsoportban, melyben a DTE országos híri rekorderével Brassay Károlyval az élén a Debreceni Egyetemi Atlétikai Club és a Debreceni Vasutas Club néhány sulyemelő versenyzője is indul.

A verseny előmérkőzése már délelőtt fél 10 órákor kezdődnek, míg a döntőküzdelmek délután fél 4 órákor kezdődnek.

A versenyre a rendező egyesület igen minimális helyárakat állapított meg: Ülhely 1.— pengő, állóhely 40 fillér.

A benevezett versenyzők névsorát holnapi számunkban részletesen közöljük.

1 óráig: Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye.

KÜLFÖLD

Bécs. D. e. 11: Gramofonzene. D. u. 4.50: Szórakoztató zene. 7: Kamarazene. 8.15: Vigjátékelőadás. Utána könnyű zene.

Berlin. D. u. 4.30: Deris hangverseny Lipcséből. 7.15: Fuvós zenekar. 8.40: Egon Austin dalestje. 9: Kabaréelőadás. Utána tánczene.

Boroszló. D. u. 4.30: Deris hangverseny Lipcséből. 7.05: Szórakoztató zene. 8.30: Deris zene. 10.35: Kabaréelőadás. 11.30 Tánczene.

Majna-Frankfurt. D. u. 4: Hangverseny Stuttgartból. 7.30: Szórakoztató zene Pozsonyból. 4.30: Jazz-band. 7.05: Vidám-est. 8.30: Különböző népek tánczeneje. 9.30: Dalok. 10: Kávéházi zene.

Róma. D. u. 5.30: Enekkari és vonóhangverseny. 9.02: Ének- és zenekari hangverseny. Utána tánczene.

London. D. u. 5.25: Dalok. 6.45: Mozi-zene. 7.45: Debussy zongoraművek. — 8.30: Szórakoztató zene. 9: Leslje Stuart-est. 10.35: Kabaré. 11.25: Tánczene.

— **Asszonyrablásért harminc évi fegyház.** Loos Angelesből írják: A bíróság 30 évi fegyházra ítélte Leonard Luc városi hivatalnokot, akit Mrs. Cristine Brinton elrablásával vádoltak. Az asszony előadása szerint Luc két barátja társaságában meghívta az asszonyt egy éjszakai klub estélyére. Luc autón ment az asszonyért, akit azonban nem az estélyre, hanem a városoktól messze fekvő iarmjára szállított.

— **Igazolványos képek** leggyorsabban Németnyél, Szent Anna-utca 11. szám.

URÁNIA

TELEFON: 12-51

Ma fél 5, háromnegyed 7 és 9 órákor hangos műsor!

1. NAGYARIA A ZSIDÓNÓBÓL (Éneklő Martinelli)
2. AMERICAN FANNY (Hangos jazz-műka.)
3. A REPÜLŐ FLOTTA

(A Metro-gyár 16 felvonásos szinkronizált filmje, főszereplői: Ramon Novarro és Anita Page.)

Az előadás megkezdése után a nézőtérre belépni csak szünetben lehet. — Téli szünet: délelőtt 11-től, délután előadás kezdete előtt 1 órával.

Vasárnap d. e. 11-től

HANGOS MATINÉ

Olcso helyárakkal.

METEORBAN

Szombaton:

Két sláger egyszerre!

Csak felnőtteknek!

VÉRZŐ CIRKUSZ

8 felvonásban Mary J. Insonnal és

A magas iskola

Valépius történet 8 felvonásban Clive Brook, Lois Wilson és H. S. Wainnerrel.

Előadások: 6 és 8 órákor.

Vasárnap:

Két sláger egyszerre!

„INFERNO“

(És megindult a föld)

Amerikai történet 8 felvonásban. Mary Astor és Lloyd Hu.essel és

„Kulisszák mögött“

Dráma 8 felvonásban Billie Dove és Larry Kenttel.

Előadások: 3, 5, 7 és 9 órákor.

— Tízian 27° Scheinerelemez magnézium nélkül, egyszerű villanyfény nélkül brilliáns tüvételeket ad. Fényképezőgépek 9x12-ös 1:45 lencsével már 40 P. Amateur munkák lelkiismeretes kidolgozása Springer papír, fotocikkék szaküzletében.

— **Arany Bika** épületben a József kir. herceg-utcai oldalon, közvetlen a fürdő mellett kisebb üzlethelyiség kiadó. Érdeklődni lehet a fürdő pénztárnál.

— **Rádiósok figyelmébe!** Rádió szakkönyvek, operaismertető, operaszövegek, rádiószaklapok, rádió hallott zeneművek állandóan raktáron vannak a Csáthy Ferenc egyetemi könyvkereskedésben, Piac-utca 8. Telefon 2—96.

— **Arany Bika** gőz- és kádfürdő állandóan nyitva. Olcso jegyárak. Elsőrendű pedikűr.

— **Aki olcson akar vásárolni, látogasson el Antalfy Gyula sportüzletébe.** A következő cikkek beszerzési áron lesznek eladva: férfi és női bőrkabátok, női és férfi esőköpenyek, gyermekokcsik, női erszények, utazási bőröndök, motoros bőrnadrág, mellény és csizma stb.

— **ANGOL, FRANCIA ÉS NÉMET** oktatást vállal, magyarról modern nyelvekre, valamint modern nyelvekről fordítási munkákat végez Heien Society, Plac-utca 40.

— **Céprást, másolást, sokszorosítást olcson vállalok.** Érdeklődni lehet minden délután 2 órától 4 óráig a Debreceni Ujság (Hajdúföld) szerkesztőségében, József királyi herceg-utca 16. szám, Telefon: 3—44.

KÜZGAZDASÁG

Katasztrofális helyzetbe jutott a kanadai gabona kereskedelem

London, február 7. Ottavai jelentések szerint a legújabb kanadai gabonacladási pánik nagyon megrendítette az amerikai gabonapiacot. Az érdeklők a kormányhoz akarnak fordulni, hogy nyitvánítsa a helyzetet nemzeti szentesítéssé és vegye át az egész termés értékesítését, mint

ahogy az a háborus években történt. A Toronto Star szerint a kanadai gabonakereskedelem fennállása óta most a legsúlyosabb válsággal küzd, de ha a gabonaértékesítő központ most kénytelen volna készletét értékesíteni, ez olyan általános pénzügyi összeomláshoz vezetne, amelyhez hasonló Kanada még nem ért meg.

Villanyvilágítás a baromfitenyésztés szolgálatában

Ki gondolt volna valamikor arra, hogy célszerű megvilágítással a baromfi tojástermelése milyen nagy mértékben fokozható. Szokatlan kijelentés, de egyszerű a magyarázata. A baromfi tropikus vidékről származik és féllőde, tojástermelése ott a legelőnyösebb, ahol meleg és száraz az időjárás s tovább süt a nap. Ha tehát télidőben a tyúk ólat villannyal világítjuk meg, azt hiszi az állat, hogy a nappal hosszabb és tovább teljesíti kötelességét, több tojást rak.

A külföldi nagy baromfitenyésztő telepeken már régen felismerték a villanyvilágítás jelentőségét és a tojástermelés megnövelésének nemzetgazdaságilag fontos szolgálatába állították. Az első híres kísérletező ezen a téren az Amerikai Egyesült Államok egyik nagy telepének vezetője állapította meg, hogy megfelelő villanyvilágítás mellett a tyúkok tojáshozama 40 százalékkal növekszik. Hasonló gyakorlati eredményt ért el a hollandiai állami fajbaromfi tenyésztőtelep igazgatója. A kísérlet a következőképpen folyt le:

Az ólban négy hónapon át alkalmaztak meggyult a világosság és este 8 óráig égett. Hamarosan azt tapasztalták, hogy a megvilágított ólban lévő tyúkok sokkal több tojást raknak, mint a nemvilágítottak. A kísérlet eredménye a következőképpen fogható fel:

Az ólban kétféle világítást alkalmazunk: 1. reggeli világítás hajnali 4 órától míg kivilágosodik; 2. esti világítás alkonyattól este 8 óráig. Az esti világítást „alkonyfénynek” kötjük össze, hogy este 8 órakor a váratlan sötétség ne lepje meg az állatokat. Azután fokozatosan leoltjuk a lámpákat és előkészítjük a tyúkokat a pihenőre.

A nagy baromfitenyésztőtelepek világítóarmatúrája a Philips Phinuma NR lámpa s ma már a külföldön mindenütt elterjedt az ólvilágítás, amely a termelőknek sok anyagi és erkölcsi eredményt hozott.

NÉMETH-CSEH IPARPOLITIKAI TÁRGYALÁSOK

A G. H. jelenti: Az a cseh delegáció, amely Németország és Csehország között néhány jelentős iparpolitikai kérdésben hivatva van meg egyezést létesíteni, Berlinbe utazott. Elsősorban a maláta-iparban óhajtanak egyezséget kötni, mert előreláthatóan textilkérdésekkel is foglalkoznak majd, illetve kitűzik az azzal foglalkozó tárgyalások terminusát.

MELYIK NEMZETNEK VAN TÖBB VAGYONA

Érdekes kimutatás jelent meg legutóbb az egyes államok nemzeti vagyonának a felosztásáról. Az összeállításból az tűnik ki, hogy ha a nemzeti vagyon összegét a lakosság számához arányítjuk, akkor a leggazdagabb állam Svájc, a legszegényebb pedig Szovjetország. A kínai államok között első helyen

van Csehország, ahol egy-egy lakosra 3931 pengő fejkvóta esik, utána következik Jugoszlávia 3804 pengővel, majd Románia 3708 pengővel, Ausztria 2920 pengővel és végül Magyarország 2907 pengővel. Ha csak a nemzeti vagyon összegét tekintjük, úgy első helyen az Egyesült Államok állanak, azután, de jóval kisebb vagyonnal következik Anglia, utána Németország van a sorban, nemsokkal később Franciaország következik, majd Japán és Olaszország. A legszegényebb államok között találjuk Magyarországot, Svédországot és Ausztriát.

ESETT A FÖLD ÁRA

A tulgyors parcellázás folytán, főleg pedig amiatt, hogy a parcellázás drága hitelek igénybevételével kénytelen termelni, ugyszólván az egész országban esett a föld ára. Szegeden a tavaly 2300 pengővel parcellázott földet ma 1600 pengőért sem veszik meg és még sokkal rosszabb a helyzet Nyiregyházaán, ahol 6—800 pengőre esett a föld ára.

A zürichi devizaárfolyamok

A zürichi megnyitott devizaárfolyamok a következők (zárójelben a tegnapi zárát): Budapest 90.57 és fél (90.57 és fél), Berlin 123.72 és fél (123.75), Newyork 518 (518.12), London 25.20 és egynegyed (25.19 és hétényolcad), Páris 20.31 (20.32 és fél), Milano 27.12 (27.13 és egynegyed), Prága 15.33 (15.33), Belgrád 9.12 és háromnegyed (9.12 és háromnegyed), Bukarest 3.08 (3.08), Bécs 72.92 és fél (72.93 és fél), Amsterdam 207.90 (207.90).

Valuta- és érmeárfolyamok.

A valutapiac tájékoztató árfolyamai a következők: Egy angol font 27.72—27.87, száz cseh korona 16.84—16.94, száz dinár 9.93—10.04, száz dollár 569—571, száz francia frank 22.50—22.80, száz hollandi forint 229—230, száz lengyel zloty 63.90—64.20, száz lei 3.37—3.41, száz lira 29.70—30, száz német márka 136.20—136.80, száz osztrák schilling 80.25—80.65, száz svájci frank 110.05—110.55 pengő. A nemesfém piacon a magánforgalomban a huszkoronás aranyat 23—23.20, az ezüst egykoronást 0.32—0.35, a forintost 0.92—0.96, az ötkoronást 1.78—1.84 pengővel jegyezték.

Gabonapiac

A tőzsdeidő elején, mivel a tengerentúli terménypiacokról szilárd irányzatot jelentettek, a lebonyolító eladások teljesen hiányoztak s ezért a névleges jegyzések a tegnapi záróárfolyamoknál néhány fillérrel magasabbak voltak. A májusi buza kileneven fillérrel drágább a márciusi buzánál, viszont az újtermésű búzát csak harminc fillérrel értékelik drágábbra, mint a márciusi búzát. A márciusi rozs egy nivón mozog a promt rozs árával.

A kész áru piacon a forgalom megcsappant s a tőzsdeidő első felében csak néhány kisebb tétel adtak el a tegnapi áron. A felsőtízai 23.10—24.10 pengővel jegyezték fajsúly szerint. A rozs ára 22.50—22.65 pengő között mozog.

A liszt- és érménypiacon a tőzsdeidő elején 44.30 pengős nulláslistalapon számított árak voltak érvényben. A takarmánycikk piacán a tengeiriért 13.20 pengőt fizetnek.

KIADÓ VÁROSI ÜZLETHELYISÉGEK

A városháza alatti 16. számú (jelenleg Rózsa virágüzlet), továbbá a Simonffy-utca 2. szám alatti 3-as (Haász (Dezső-féle) üzlethelyiségek folyó évi május hó 1. napjától 1933. évi április hó 30-áig terjedő időre bérbeadók.

A Szent Anna- és Batthyány-utcai sarkok bérházban (jelenleg Antalffy Gyula által bérelt) 12 számú üzlethelyiség pedig folyó évi március hó 1. napjától kezdődőleg, vagy pedig folyó évi május hó 1. napjától 1933. évi április 30-áig bérbeadó.

Fenti üzlethelyiségekre folyó évi február hó 14-én, pénteken d. e. 9 órakor a városháza tanácstermében nyilvános árverést tartunk.

Az árverési feltételek a jog- és pénzügyi ügyosztálynál (városháza, I. em. 35.) naoptna 12 és 2 óra között tudhatók meg.

Debrecen, 1930 február 6.

Polgármester h. Zöld, főjegyző.

VÁSÁROK NAPTÁRA

Február 8-án. Zagyvarókas.
Február 9-én. Baja, Kiskunmajsa, Kunszentmárton.

Beruar 10-én. Bácsalmás, Csapkerek, (sertésvásár nincs), Diósvizlő, Fehérgyarmat, Galambok (sertésvásár nincs), Irsa, Kaposmérő (sertésvásár nincs), Kenderes, Kocsér, Mágoics (sertésvásár nincs), agy füged, Nagyszakácsi (sertésvásár nincs), Nógrád, Pápóc, Pécsvárad, Rakaca, Sárbogárd, Tarcsl, Veszprém. Allatvásár: Dunavecse, Hatvan.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 10 szög 50 fillér és egyszerre két reggeli lapban jelenik meg.

Vastagabb betűkkel megadott szavak duplán számítanak. — Újabb hirdetések más tartás alá esnek.

Apróhirdetésekre felvilágosítást a 141. telefonszám ad.

KIADÓ LAKÁS

Kiadó egy pincészoza március 1-re. Jókai utca 6. 694

Háromszobás utcai lakás májustól — Kossuth u. 39. alatt kiadó. Bővebbet házmeztérnél. 680

Egy szoba, konyha február 15-re kiadó. Perces utca 21. 693

Fűtőházzal szemben egy szoba, konyha február 15-re kiadó. Déli sor 23. Varga-kert. 703

Kiadó 4 szobás lakás Batthyány utca 12. 702

Kiadó gyönyörű főúri 5, 4, 3, 2 szobás lakások Péterfia 48. mindenki úgy lakik, mint saját házában. 698

Házaspárnak szoba, konyha, speiz bu-torzóva vagy anélkül kiadó. Ugyanott világos és barna háló eladó. Boldogfalva u. 17. 701

Butorozott szoba, különbejáratu, világos, kettő egyetemi hallgatónő, vagy hallgató részére, egyetemhez s mensához közel, reggelivel, vagy anélkül kiadó, Nyil utca 14. szám. 106

Egy szobás, előszobás, konyhás lakás márius elsejére kiadó. Arany János utca 19. 5

Kiadó egy két szobás, fürdőszobás modern lakás. Piac utca 32. II. emelet. Értekezhetni ugyan ott I. emeleten. 11

Kiadó 2 és 3 szobás komplett modern lakás május 1-re Simonffy utca 40. szám. 20

Csinosan butorozott szoba kiadó. Özv.Rothné, Széchenyi utca 44. 1382

Három szoba, fürdőszoba, cse-lédszoba és minden mel-lékelyiségekből álló lakás május 1-re kiadó. Piac utca 58. Házfel-ügyelő. 1371

Különbejáratu butorozott szoba villanyvilágítással 15-ikére kiadó. Nap u. 4. 696

Varga-u. 43. kapualatti utcai szoba előszobával irodának 1 utcai nagy alkovos, egy ebédlő-, fürdőszoba, konyha hozzátartozóival egy különbejáratu nagy udvrai szoba, 2 utcai pince szoba, de ezen lakások összevéve is május elsejére kiadó. Értekezni: Eötvös utca 46. szám. 7

Kiadó 4 szobás lakás, Batthyány u. 12. 26

Egy szoba, konyha olesón azonnal kiadó. egy szoba takarításért. Széchenyi ut 10. 16

Kiadó március 1-től lakás, üzlet, egész udvar telepen. Bővebbet Miklós utca 33., pincében. 14

Udvari szoba, konyha azonnal kiadó. Magoss Györgytér 17. Értekezni Springer könyvesboltban. 624

Pásztó. Marha- és kirakodóvásár: Nagyrákos.

Február 11-én. Rábacsanak. Allatvásár: Szikszó. Kirakodóvásár: Dunavecse Hatvan, Pásztó.

Február 12-én. Csapod, Kaba, Lébény, Városlőd, Székesfehérvár.

Február 13-án. Lövő, Tiszalök. Allatvásár: Devecser, Mezőkövesd.

Február 14-én. Szentlőrinc, Zalaegerszeg (sertésvásár nincs).

Február 15-én. Drávaafok. Kirakodóvásár: Mád.

— ELVÁLLALOK angol, francia és német fordítást és gépirást. Helen Society, Piac-u. 40.

ÜVEGFAL,

mely irodának alkalmas

eladó.

József kir. herceg-u.

16.

DEBRECENI UJSÁG

SZERKESZTŐ:

Marschalkó Lajos.

Szerkesztőség: József kir. her.-u. 1a

Telefon 3—48.)

Kiadóhivatal: Kossuth-u. 3., I. emelet

(Telefon 1—41.)

Kiadó
egészséges száraz 2 szoba, konyhas udvari lakás, külön udvarban baromfit lehet tartani — azonnalra és egy udvarannyiló száraz helyiség. oránffy 42. 684

KIADÓ
május elsejére kettő szoba, előszoba felszerelt fürdőszobával, konyha, kamara és mellékhelyiségekkel. Teleki utca 17 szám alatt. Bujdosónál. 1889

Szép
különbejáratu butorozott szoba kiadó a központban. Iskola utca 8. sz. 1384

Piac
utca közelében azonnal átadó 3 szobás lakás, mellékhelyiségekkel, üresen vagy butorozva is. Értekezhetni: Piac utca 16. II. em., 4. ajtó. 1391

Egy
különbejáratu csinosan butorozott szoba fürdőszoba használatával azonnal kiadó. Özv. Horváth Adolfné, Piac utca 77., keresztépület, I. em. 6. 1384

Modern
ötszobás lakás, a város központjában, megfelelő mellékhelyiségekkel május elsejére kiadó. Orvosi rendelőnek kiválóan alkalmas. — Értekezni Króh Vilmosnál, Degenfeldtér 10. 1370

Butorozott
kényelmes szoba kiadó, esetleg ellátással vagy konyhasználattal. — Huszár utca 13. 553

Különbejáratu
szép világos butorozott szoba azonnal kiadó. — Nagy Samu, Hungária épület. 1227

Kiadó
utcai bejáratu pincehelyiségek lakásnak — vagy üzletnek. Thaly Kálmán utca 4. 652

Két szoba,
előszoba, konyhas lakás mellékhelyiségekkel május 1-re kiadó. Botond utca 4. Apaffy utcai páros oldaltól nyíló utca. 656

Modern
5 szobás utcai lakás május 1-re kiadó. Egymalom utca 3. sz. 529

Kiadó
tisztviseletlepi Bornemiszsa utca 6. ház modern ötszobás lakással, kerttel. Aberle villanytelep. 580

APRÓHIRDETÉSEK FELVÉTELE

a Debreceni Újság és a Debreceni Független Újság részére

Kossuth-utca 3., József kir. herceg-utca 16 sz., Szent Anna-utca 13. sz. Antalfy József és Piac-u. 8. sz. alatt Csáthy Rt. könyvkereskedéseiben.

Apróhirdetéseinket az egész Tiszántul olvassa!

Főúri
gyönyörű 5, 4, 3, 2 szobás utcai nagy fenyveskertre néző lakások másra kaphatók Péterfia 48. mindenki úgy lakik, mint egyedül saját házában. 523

ÜZLETEK
Üzlethelyiség
kiadó irodának, műhelynek alkalmas nagy, világos. Szent Anna utca 22. 579

Hajduszoboszlón
a gyógyfürdővel szembe lévő ház, szálloda 20 szobával penzióknak vagy szanatóriumnak kiadó. Péküzlet, kettős pékkeszettel, lakással, üzlettel azonnalra kiadó. Hintalanné, Szilfákajla 146. 282

VÉTEL
Íróasztalt,
amerikai, redőnyös rendszerű keresek megvételre. Cim a kiadóban.

Feles
és literes tiszta üvegeket megvételre keresünk Deutsch Albert és Fia. 1383

Krumpli-
főző üstöt megvételre keresek. Arany János utca 31. szám. 691

5-6 holdas
ingatlant keresek megvételre a várostól 2-3 km. távolra. Hegedüs ingatlaniroda Timár utca 5. 671

KERESLET
Gépészkezeség
traktorkezelő állást keresne azonnalra. Fiala, nőtlen. Aczél utca 39-b. Tócskört. 22

Gomba
tenyésztésre alkalmas pincét keresek bérbé. Cim Batthyányi utca 6. trafik. 683

ELHELYEZKEDÉS
Jegyzedőlányok
kizárólag jómegjelenésű és 18 éven felüliek jelentkezzenek délelőtt 11-1-ig Urániában. 704

Délutáni
segédkönyvelésre keresünk megbízható fiatal embert. Kézrel írott ajánlatokat: „Szépirás” jelgére a kiadóhivatalba kérünk. 20

Izr. ügyvédjelölt,
ki előkelő fővárosi irodában van alkalmazásban, praxisváltás céljából állást cserélne. Ajánlatokat: „Feltételek” jelgére kiadóba kérek. 2

Kiszolgáló
és kifizetőleány felvétetik Galambos cukrászdába. Kossuth u. 11. 700

Földmives
iskolát végzett 52 éves, egy családdal, nagy gyakorlatl, konyhakertszetthez érte felesége tejbaromfi kezelést állal, április 1-re állást keres. Gazda, Nádudvar postafiók. 697

Kocsis
15-16 éves fiával felvétetik az I. sz. gazdasági népiskolánál Mikepércsi ut. 10. 682

Tanulót
fűszerüzletembe felveszek. Vadászi, Meszena utca 1. 685

Özv. uriaszony
keres olyan intelligens je családból való leányt, aki kis háztartásban mindent elvégez, főzésen kívül. Stoppoláshoz, varráshoz ért. Jó bánásmódban részesül. Cim a kiadóban.

Gyors- és gépirás
tanítás igen olcsó díjért Cim a kiadóban.

Lakatos
tanulók felvétetnek — Freizlernél, Boldogfalva utca 6. 107

AJANLAT
Fajborok
sajáttermésű magasfokú literenként is. Arany János utca 30. sz. Blazsek 650

Tanít
középiskolai tanulókat orvostanhallgató Nyil u. 26. szám. 336

Egyheti
ruha fehérneműjét kimossa, vasalja 1 pengőért. Libándi, Péterfia 4., keresztépület.

Tavaszi
bükköny vetőmag, saját termésű, elsőrendű, zabmentes, — legmagasabb csiraképeségű 20 mázsnál nem kisebb tételekben eladó, míg a készlet tart. Zab vetőmag is kapható Feltétel meg tudhatók Ujhelyi Tivadar Kopócsapátj — Szabolcs megye. 575

Német-francia
középiskolai tanárónél nyelvoktatás bármely magánvizsgára előkészítés, korrepetálás. Piac utca 79. II. em. 667

Husfűstölés
cicsón, pontosan Zöldfa utca 3. szám alatt. 9733

Monogrammozás
himzés. Vörösmarty u. 24. szám. 545

Kézimunkát,
függönyöket, ágyszerítőket, kelengyét, legolcsóbban készit Hegyi Irma Veres u. huszonhét 558

Gallér
tisztítás, magas zománcfényvel 8 fillér. Libándi, Péterfia 4. 617

Cementlapok
betoncsövek, kutgyűrűk legolcsóbban beszerezhetőek Lukács Vilmos és Testvére cementárúgyárban Debrecen, Hatvan utca 15. 1824

Shamoto
tégla és habarcs kapható. Lukács Vilmos és Testvére Debrecen, — Hatvan u. 15. 1824

Gyors-
és gépirás tanítás legrovidebb idő alatt csekély díjért kezdőknek és haladóknak. Cim a Debreceni Újságnál. 297

Gépműzést
szineset és fehéret tanítok, munkát olcsón vállalok. Hüvelyes utca 7. szám. 50

Csipkék
legpazarabb választékban legolcsóbban rövidaru szaküzletben, püspöki palota, Hatvan u. 1. szám. 9951

Délatánra
diktálásra gépirást vállal urilány. Megkereséseket „Perfekt gépirónó” jelg.

Középiskolai
tanárónél német-francia nyelvoktatás, bármely magánvizsgára előkészítés, korrepetálás. Piac utca 79., II. emelet. 503

ELADAS
Alig
használt orvosi felszerelés eladó. Nap utca 20. Ugyanott orvosi könyvek is. 699

Egyszerű
üzleti berendezés olcsón eladó. Csapó u. 1. Ház-mesternél. 15

Jókarban
levő Yost-írógép olcsón eladó. — Megtekinthető Független Újság kiadóhivatalában Piac utca 49. 18

Férfiöltönyök,
fekete és szines olcsón eladók. József kir. herceg utca 27., keresztépület. 12

Alacsony
vékony lánykának gyönyörű stíluha s szép tavaszi kabát eladó. Schulternál, Sipos u. 3. Vágóhidnál. 17

Egy
16 soros vetőgép alig használt. Egy 4 lámpás rádió, egy hordó és egy asztal jutányosan eladó. Cim a kiadóban. 681

Kaptafakészítőgépek
Miskolci kaptafagyár gépei olcsón, kedvező fizetés mellett eladók. Cim a kiadóban. 1392

Legjobb tej
naponta 60-70 liter együtt vagy literenként sürgősen eladó. Horváth Kandia 8. sz. 687

Eladó
ebédlökredenc és asztal. Király utca 9. sz. 669

Kutszivattyu
új rámaival nagyon olcsón eladó. Patai utca 5. szám. 586

ABRONCSVAS
(papírbálakról) eladó. Piac utca 49., II. udvar. „Pomd”. 5456

100 öl hasábfa
és nagyobb mennyiségű szerszámfa eladó egy tételben vagy kevesebb mennyiségben is. Értekezhetni a Sesztina vaskereskedésében. 1235

Autó
alig használt, csukott, kényelmes „Nasch” kocsi eladó. Cim a kiadóban. 510

Íróasztalok,
kisebkek és nagyobbak eladók. Arany János-utca 47. szám alatt. 3661

Petőfi
nagy mellszoba, iskolák, intézetek, egyesületekben feltűnően szépen alkalmazható, eladó. Cim a kiadóban.

INGATLAN
Mikepéresen
24 kat. hold elsőosztályú szántóföld haszonbérbe kiadó. Mikepércs 320. 6

Házhely
két utcára nyíló, eladó. Értekezni: Csapó utca 60. 8

Eladó
Sziv utca 12. sz. ház nagytelekekkel, 4 szoba beköltözhetőséggel. Értekezni ugyanott. 673

Házak és házhelyek
Boldogkertben Borzival utcában 2 szobás konyhas, — Onossy-utcában két 1 szoba, konyhas lakás és külön nagy péksütőde és üzlettel ellátott nagy teleki házak, továbbá a Monostorpályi uton és Rigó utcában teljesen új egy szoba, konyhas házak, valamint egy itt, mint a Téglyáskertben a Létai és Bassahalom-utcában házhelyek és többrendbeli házak, — újak és régiek — azonnali beköltözéssel eladók.

Ugy a házak, mint a házhelyek, — kis összegű bányapénz lefizetése ellenében — nagyon kedvező áron és részletfizetési kedvezményvel bárki által megszereshetők és az új tulajdonosnak telekkörnyileg és használatra is azonnal át lesznek adva Mindenre kiterjedő felvilágosítást ad a Tiszántuli Mezőgazdasági Hitelintézet, Kossuth-utca 8. 417

300 négyszögöl
házhelynek eladó. Tisztviselettelep, Földi utca 3. szám. 591

Házhely
500 négyszögöl Tisztviselet telepnél eladó. Értekezni Kandia utca 7. 2. lakás. 408

VEGYES
60 pengő
elvezetett Teleki utcától a vasuti postáig. — Becsületes megtaláló sziveskedjen Vágó fűszerkereskedő üzletébe, Teleki 71. szám alá beadni, annál is inkább, mivel egy szegény tanuló vesztette el. A megtalálóról tudomásom van. 19

Grünhut és Morvai
hirlapiroda telefonszáma 13-80. 1390

Grünhut és Morvai
hirlapiroda telefonszáma 13-80. 1390

Legelőre
fejos teheneket vállalok azonnalfül 30 vagy 40 darab meddő marhát is. Közvetlen a város alatt. Értekezni lehet Vasvári Pál utca 30. délutáni órákban. Ugyanott tarlórépa eladó. 668

Elvezett
egy szálkásszörű fennosztény foxterier kutya, orras és fülein zsebzés szinü. Új bőr nyakörv. Megtalálóját kérem Zappolya utca 8. szám alatt leadni, hol jutalomban részeseül. 667